

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΕ΄ - ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

**ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Ε Κ Θ Ε Σ Η

**ΓΙΑ
ΤΟΝ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2012
ΚΑΙ
ΤΟΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2012**

**ΑΘΗΝΑ 2014
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ**

Περιεχόμενα
της Έκθεσης της Επιτροπής
του Απολογισμού και του Γενικού Ισολογισμού του Κράτους
και Ελέγχου της Εκτέλεσης του Προϋπολογισμού του Κράτους
προς την Ολομέλεια της Βουλής

σελ.

α. Γενικά	5
β. Ομιλία του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, κ. Χρήστου Σταϊκούρα	6
γ. Εισηγήσεις	
γα. Εισήγηση του κ. Σάββα Αναστασιάδη (Ν.Δ.)	17
γβ. Εισήγηση του κ. Ευκλείδη Τσακαλώτου (ΣΥ.ΡΙΖ.Α.)	25
γγ. Εισήγηση του κ. Φίλιππου Σαχινίδη (ΠΑ.ΣΟ.Κ.)	33
γδ. Εισήγηση της κυρίας Μαρίας Κόλλια-Τσαρουχά (Ανεξάρτητοι Έλληνες)	41
γε. Εισήγηση της κυρίας Ασημίνας Ξηροτύρη-Αικατερινάρη (ΔΗΜ.ΑΡ.)	47
γστ. Εισήγηση του κ. Νικόλαου Καραθανασόπουλου (Κ.Κ.Ε.)	57
γζ. Εισήγηση του κ. Δημήτριου Ανδρουλάκη (Ανεξάρτητοι Δημοκρατικοί Βουλευτές) ..	65

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΕ΄ - ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΚΘΕΣΗ

Της Επιτροπής του Απολογισμού και του Γενικού Ισολογισμού του Κράτους και Ελέγχου της Εκτέλεσης του Προϋπολογισμού του Κράτους στα σχέδια νόμων του Υπουργείου Οικονομικών:

- α) «Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 2012»
- β) «Κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 2012»

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Η Επιτροπή του Απολογισμού και του Γενικού Ισολογισμού του Κράτους και Ελέγχου της Εκτέλεσης του Προϋπολογισμού του Κράτους συνήλθε στις 14 Ιανουαρίου 2014, σε συνεδρίαση, υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής, κ. Κωνσταντίνου Μαρκόπουλου, με αντικείμενο την εξέταση των σχεδίων νόμων του Υπουργείου Οικονομικών:

- α) «Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 2012»
- β) «Κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 2012».

Στη συνεδρίαση παρέστησαν ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών, κ. Χρήστος Σταϊκούρας, ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κ. Ιωάννης Καραβοκύρης, η Σύμβουλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κυρία Γεωργία Μαραγκού, η Σύμβουλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κυρία Ελένη Λυκεσά, ο Σύμβουλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κ. Δημήτριος Πέππας, ο Προϊστάμενος Τμήματος της 7ης Υπηρεσίας Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κ. Παναγιώτης Μηλόπουλος, η ελεγκτής-υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κυρία Γεωργία Μπίχτα, ο ελεγκτής-υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κ. Όμηρος Ψωμιάδης, καθώς και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης έλαβαν το λόγο ο Εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας, κ. Σάββας Αναστασιάδης, ο Εισηγητής του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς, κ. Ευκλείδης Τσακαλώτος, ο Ειδικός Αγορητής του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος, κ. Φίλιππος Σαχινίδης, η Ειδική Αγορήτρια των Ανεξαρτήτων Ελλήνων, κυρία Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά, η Ειδική Αγορήτρια της

Δημοκρατικής Αριστεράς, κυρία Ασημίνα Ξηροτύρη-Αικατερινάρη, ο Ειδικός Αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, κ. Νικόλαος Καραθανασόπουλος, ο Ειδικός Αγορητής του Συνασπισμού Κομμάτων «Ανεξάρτητοι Δημοκρατικοί Βουλευτές», κ. Δημήτριος (Μίμης) Ανδρουλάκης, καθώς και οι Βουλευτές κ.κ. Δημήτριος Γελαλής, Στέφανος Σαμοΐλης και Αλέξανδρος Δερμεντζόπουλος.

Ο Εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας και ο Ειδικός Αγορητής του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος εισηγήθηκαν την ψήφιση των ανωτέρω σχεδίων νόμων, ο Εισηγητής του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς, ο Ειδικός Αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας και ο Ειδικός Αγορητής του Συνασπισμού Κομμάτων «Ανεξάρτητοι Δημοκρατικοί Βουλευτές», τα καταψήφισαν, ενώ η Ειδική Αγορήτρια των Ανεξαρτήτων Ελλήνων και η Ειδική Αγορήτρια της Δημοκρατικής Αριστεράς επιφυλάχθηκαν για την τελική τοποθέτησή τους κατά τη συζήτηση των σχεδίων νόμων στην Ολομέλεια της Βουλής.

(Οι σχετικές εισηγήσεις παρατίθενται στο τέλος της Έκθεσης της Επιτροπής.)

Ο παρίσταμενος Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών, κ. Χρήστος Σταϊκούρας, είπε, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συμμετέχουμε σήμερα σε μία σημαντική διαδικασία λογοδοσίας αναφορικά με τη εκτέλεση του Προϋπολογισμού του Κράτους. Διαδικασία από την οποία κρίνεται η αξιοπιστία του υπό συζήτηση Προϋπολογισμού και η επαλήθευση των προσδοκιών και των προβλέψεών του. Διαδικασία που επιτελείται με την κατάθεση, συζήτηση και κύρωση του Απολογισμού και Ισολογισμού του Κράτους για το Οικονομικό Έτος 2012. Μία σημαντική χρονιά.

Μία χρονιά κατά την οποία δρομολογήθηκαν σημαντικές εξελίξεις και συντελέστηκαν σημαντικά γεγονότα. Κατατέθηκε Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός. Δόθηκε, μέσω εκλογών, διέξοδος πολιτικής συνεννόησης, στο αδιέξοδο διακυβέρνησης που είχε δημιουργηθεί. Δρομολογήθηκαν δύο αναδιαρθρώσεις του δημόσιου χρέους, η σύναψη ενός νέου δανείου και η κατάρτιση του 2^{ου} Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής.

Ξεκινώντας την τοποθέτησή μου, θέλω να επισημάνω ένα τεχνικό ζήτημα, το οποίο είναι ιδιαίτερα χρήσιμο στην κατανόηση των δημοσιονομικών εξελίξεων. Συγκεκριμένα, η χρήση από 1^η Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2012 είναι η δεύτερη κατά την οποία οι χρηματοοικονομικές

καταστάσεις της Κεντρικής Διοίκησης συντάχθηκαν σύμφωνα με τη Διπλογραφική Λογιστική Τροποποιημένης Ταμειακής Βάσης.

Διπλογραφική Λογιστική η οποία καθιερώθηκε ως το νέο λογιστικό σύστημα της Κεντρικής Διοίκησης με το Ν. 3871/2010 και τέθηκε σε εφαρμογή από 1^η Ιανουαρίου 2011. Διπλογραφική Λογιστική η οποία στηρίζεται, κυρίως, στην αρχή του δεδουλευμένου των εσόδων και των εξόδων και έχει ως απώτερο σκοπό τη σταδιακή μετάβαση από την παραδοσιακή λογιστική της ταμειακής βάσης στην ακριβέστερη και αποτελεσματικότερη λογιστική δεδουλευμένης βάσης. Στη βάση, δηλαδή, που αποτυπώνονται και αξιολογούνται οι δημοσιονομικές επιδόσεις.

Το 2012, το διεθνές οικονομικό περιβάλλον, χαρακτηρίστηκε από αστάθεια και γενικευμένη αβεβαιότητα λόγω, κυρίως, της κρίσης χρέους και της συνεχιζόμενης επιδείνωσης του οικονομικού κλίματος. Στη Ευρωπαϊκή Ένωση υπήρξε επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας, κυρίως, λόγω της αυξημένης αβεβαιότητας, της περιοριστικής δημοσιονομικής πολιτικής και της γενικότερης πιστωτικής κρίσης. Για την Ελληνική οικονομία, το 2012, ήταν το 3^ο έτος δημοσιονομικής προσαρμογής. Έτος κατά το οποίο η χώρα προσπάθησε να βελτιώσει τις δημοσιονομικές συνθήκες και να προωθήσει εντατικά τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Όπως προανέφερα, το 2012 ήταν μία σημαντική χρονιά για την Ελληνική οικονομία. Αξιοσημείωτα γεγονότα, γεγονότα «ορόσημα», αποτελούν:

1^ο. Η κατάθεση και ψήφιση Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού.

Το νέο Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής συνοδεύτηκε από τη λήψη νέων μέτρων, τα οποία απαιτούσαν την τροποποίηση του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Ο Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός περιελάμβανε επιπλέον δημοσιονομικές παρεμβάσεις ύψους περίπου **3 δισ. ευρώ**.

Η δημοσιονομική προσπάθεια βασίστηκε κυρίως:

- Στην περαιτέρω μείωση των μη μισθολογικών δαπανών των φορέων του τακτικού προϋπολογισμού, με ιδιαίτερη αναφορά στον εξορθολογισμό των μεταβιβάσεων προς τους υποτομείς της Γενικής Κυβέρνησης και των επιχορηγήσεων στους φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης.

- Στον περαιτέρω εξορθολογισμό του μισθολογικού κόστους με την πλήρη εφαρμογή του ενιαίου μισθολογίου.

- Στην υλοποίηση διαρθρωτικών αλλαγών κυρίως στους τομείς της δημόσιας διοίκησης, των υπηρεσιών υγείας, του ασφαλιστικού συστήματος, των δημόσιων επιχειρήσεων και των Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού και Δημοσίου Δικαίου.

2^ο. Η αναδιάρθρωση του δημόσιου χρέους με τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα (PSI).

Το πρώτο τετράμηνο του 2012 ολοκληρώθηκε, σε δύο φάσεις, η ανταλλαγή ομολόγων για την αναδιάρθρωση του δημόσιου χρέους. Η ονομαστική απομείωση του χρέους, μετά την ανταλλαγή, ήταν **106 δισ. ευρώ**.

3^ο. Η διεξαγωγή δύο εκλογικών αναμετρήσεων, το Μάιο και τον Ιούνιο του 2012 και η συνεπακόλουθη συγκρότηση της Κυβέρνησης Εθνικής Ευθύνης.

Εξέλιξη, η οποία συνετέλεσε καταλυτικά στη διασφάλιση της πολιτικής σταθερότητας και στην ενίσχυση του κεφαλαίου αξιοπιστίας της χώρας.

4^ο. Η υπογραφή νέας δανειακής σύμβασης και η επικαιροποίηση του 2^{ου} Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής.

Παρά τη πρόοδο των δημοσιονομικών δεικτών, η προσπάθεια για την επίτευξη των μεσοπρόθεσμων στόχων, δημιούργησε την ανάγκη για επιπλέον χρηματοδότηση των συνολικών δανειακών αναγκών της χώρας για την περίοδο 2012-2014.

Η νέα δανειακή σύμβαση περιελάμβανε:

- Τη χρηματοδότηση μέρους της εθελοντικής ανταλλαγής των ομολόγων μέχρι ύψους **30 δισ. ευρώ**.
- Τη χρηματοδότηση της επαναγοράς τίτλων που έχουν παρασχεθεί ως ενέχυρο στο ευρωσύστημα ύψους **35 δισ. ευρώ**.
- Τη χρηματοδότηση της αποπληρωμής των δεδουλευμένων τόκων ύψους **5,7 δισ. ευρώ**.
- Τη χρηματοδότηση της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών ύψους **23 δισ. ευρώ**.
- Τη χρηματοδότηση των δανειακών αναγκών μέχρι του ποσού των **109,1 δισ. ευρώ**.

Όσον αφορά στην **επικαιροποίηση του 2^{ου} Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής**, μετά από εκτενείς διαπραγματεύσεις, το **Νοέμβριο του 2012** αυτή χαρακτηρίστηκε, μεταξύ άλλων, από:

1^ο. Την επίτευξη επιμήκυνσης της δημοσιονομικής προσαρμογής κατά **δύο έτη** ώστε να επιτευχθεί ο στόχος πρωτογενούς πλεονάσματος ύψους **4,5% του ΑΕΠ το 2016**.

2^ο. Την ενίσχυση της βιωσιμότητας του δημόσιου χρέους, και τη δρομολόγηση, υπό προϋποθέσεις, νέων παρεμβάσεων.

3^ο. Την αλλαγή της «συνταγής» του δημοσιονομικού εγχειρήματος, το οποίο πλέον βασίζεται κατά τα **2/3** στο σκέλος των δαπανών, συμβάλλοντας, όπως προκύπτει και από τη διεθνή βιβλιογραφία, στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και διατηρησιμότητας της προσαρμογής.

5^ο. Η επαναγορά ομολόγων.

Στις **18 Δεκεμβρίου 2012** υλοποιήθηκε η προαγορά προσδιορισμένων τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου ανταλλάσσοντάς τους με τίτλους εξάμηνης διάρκειας και μηδενικού τοκομεριδίου, έκδοσης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF). Η προαγορά έγινε στο πλαίσιο της απόφασης των Υπουργών Οικονομικών της Ευρωζώνης της **27^{ης} Νοεμβρίου 2012** και των αποφάσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας. Η καθαρή απομείωση χρέους ήταν **20 δισ. ευρώ**.

Το 2012 ήταν το πρώτο έτος από την ένταξη στο Μνημόνιο που οι δημοσιονομικοί στόχοι επετεύχθησαν.

Το πρωτογενές έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών, εξαιρουμένης της επίπτωσης από τη στήριξη των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, διαμορφώθηκε στα **2,2 δισ. ευρώ** ή στο **1,1% του ΑΕΠ το 2012**, από **5,6 δισ. ευρώ** ή **2,7% του ΑΕΠ**

το **2011**. Ωστόσο, η Ελληνική οικονομία παρέμεινε σε βαθιά, αν και ηπιότερη σε σχέση με τις αρχικές εκτιμήσεις, ύφεση. Ενώ παρουσίασε και εξαιρετικά υψηλά ποσοστά ανεργίας.

Ειδικότερα:

1^ο. Τα φορολογικά έσοδα (άμεσοι και έμμεσοι φόροι) υπολείπονται του στόχου του Προϋπολογισμού κατά **12%**.

Ωστόσο, επισημαίνεται ότι η απόκλιση αυτή οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην απόδοση του ΕΕΤΗΔΕ του 2012. Κατά την κατάρτιση του Κρατικού Προϋπολογισμού για το 2012 είχε εκτιμηθεί ότι η εισπραξή του θα ολοκληρωνόταν εντός του ημερολογιακού έτους. Όμως, εν συνεχεία, αποφασίστηκε η τμηματική καταβολή σε πέντε δόσεις, οι οποίες ολοκληρώθηκαν τον Ιούνιο του 2013. Έτσι, η εισπραξη σε ταμειακή βάση εντός του 2012, δεν αποτυπώνει τις εισπράξεις από τον Ιανουάριο έως τον Ιούνιο του 2013. Εάν συνυπολογιστούν και τα εν λόγω έσοδα τότε οι συνολικές εισπράξεις του ΕΕΤΗΔΕ 2012, μετά μείωσης επιστροφών, ανήλθαν στα **2,1 δισ. ευρώ**, δηλαδή είναι αυξημένες κατά **11%** έναντι του στόχου απόδοσης του μέτρου σε δημοσιονομική βάση. Αξίζει να αναφερθεί ότι η εισπραξιμότητά του ξεπέρασε το **82%**.

2^ο. Οι άμεσοι φόροι παρουσίασαν αύξηση κατά **10%** έναντι του προηγούμενου οικονομικού έτους. Η αύξηση αυτή οφείλεται, κυρίως, στην αύξηση των εσόδων από το φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων και των εσόδων από την επιβολή του ΕΕΤΗΔΕ, η οποία αντιστάθμισε την μείωση που σημειώθηκε στους λοιπούς άμεσους φόρους.

3^ο. Σε σχέση με το προηγούμενο έτος, τα έσοδα από το φόρο εισοδήματος εμφανίζονται αυξημένα.

4^ο. Τα λοιπά μη φορολογικά έσοδα (επιστροφή κερδών από Κεντρικές Τράπεζες που κατέχουν Ελληνικά Κρατικά ομόλογα, έσοδα από προμήθεια λόγω παροχής της Εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου στην Τράπεζα της Ελλάδος-ΕΛΑ κ.α.) παρουσίασαν αύξηση σε σχέση με τις προβλέψεις κατά **35%**.

5^ο. Οι πραγματοποιηθείσες πρωτογενείς δαπάνες είναι μικρότερες από τις προϋπολογισθείσες κατά **1,2 δισ. ευρώ**, κυρίως, λόγω:

- της μείωσης των δαπανών που δεν εντάσσονται σε άλλες κατηγορίες,
- των μεταβιβαστικών πληρωμών εκτός των παλαιών οφειλών νοσοκομείων που ήταν αυξημένες,
- των πληρωμών για υπηρεσίες που μειώθηκαν, και
- των πληρωμών που αντικρίζονται από πραγματοποιούμενα έσοδα (αποδόσεις σε ΟΤΑ Α΄ βαθμού, σε εκπαιδευτικά και πολιτιστικά ιδρύματα, σε οργανισμούς και ιδρύματα κοινωνικής ασφάλισης).

Βέβαια, παρατηρήθηκαν και αποκλίσεις. Τόσο έναντι του Προϋπολογισμού του 2012 όσο και έναντι του προηγούμενου οικονομικού έτους.

Ενδεικτικά, σύμφωνα και με την Έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου:

1^ο. Τα καθαρά εισπραχθέντα έσοδα του Προϋπολογισμού (Τακτικού και Δημοσίων Επενδύσεων), μετά τη μείωση των επιστροφών, εξαιρουμένων των πιστωτικών, ανήλθαν, το οικονομικό έτος 2012, στο ποσό των **52 δισ. ευρώ** και υπολείπονται των προβλέψεων κατά **12%**.

2^ο. Οι έμμεσοι φόροι υπολείπονται των στόχων του Προϋπολογισμού κατά **10%**.

Η υστέρηση στις εισπράξεις των έμμεσων φόρων οφείλεται κυρίως στους φόρους συναλλαγών που επιβάλλονται σε μεταβιβάσεις οικοδομών κ.λπ., στους φόρους κατανάλωσης που εισπράττονται από τα τελωνεία, στις ειδικές εισφορές σε εισαγόμενα προϊόντα και, εν μέρει, στις αστοχίες στην απόδοση ορισμένων δημοσιονομικών παρεμβάσεων.

3^ο. Απόκλιση υφίσταται μεταξύ των εσόδων που βεβαιώθηκαν και εκείνων που εισπράχθηκαν. Τα βεβαιωθέντα έσοδα διαμορφώθηκαν στα **111 δισ. ευρώ**, από τα οποία τελικώς εισπράχθηκαν **52 δισ. ευρώ**, ήτοι ποσοστό περίπου **47%**.

Επισημαίνεται ότι στο διαμορφωθέν ποσό των βεβαιωμένων εσόδων περιλαμβάνεται και το εισπρακτέο υπόλοιπο του προηγούμενου οικονομικού έτους. Πρόκειται, προφανώς, για μια δυσάρεστη, διαχρονική, διαπίστωση. Τα βεβαιωθέντα έσοδα κάθε έτους δεν εισπράττονται στο σύνολό τους, αφενός μεν διότι οι σχετικές ρυθμίσεις επιτρέπουν την τμηματική καταβολή τους με αποτέλεσμα την είσπραξη μέρους αυτών σε επόμενες χρήσεις, αφετέρου δε λόγω αδυναμίας είσπραξης στο σύνολό τους, αυξάνοντας από έτος σε έτος το εισπρακτέο υπόλοιπο.

Οφείλω, όμως, να σημειώσω ότι η βούληση της Κυβέρνησης είναι δεδομένη και σταθερή. Γίνεται μια πολύ σοβαρή προσπάθεια, στην κατεύθυνση βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των εισπρακτικών μηχανισμών του Κράτους και της επίστευσης των μέτρων για την είσπραξη ληξιπρόθεσμων οφειλών και για την εκδίκαση των φορολογικών υποθέσεων.

Συμπερασματικά, το 2012, αποτέλεσε μία καλή χρονιά για την εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών. Αποτέλεσε ένα καλό έτος βάσης και εφελτήριο για την επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος το 2013.

Η χώρα, μετά από πολλά χρόνια, και με τεράστιες θυσίες της Ελληνικής κοινωνίας, θα επιτύχει εφέτος, νωρίτερα από τις προβλέψεις, πρωτογενές πλεόνασμα. Πλεόνασμα το οποίο, σε διαρθρωτικούς όρους, είναι το υψηλότερο στην Ευρώπη. Πλεόνασμα σημαντικό, το οποίο οφείλεται στην επίτευξη των στόχων στο σκέλος των εσόδων και στην υπέρβαση αυτών στο σκέλος των δαπανών. Πλεόνασμα βιώσιμο, αφού, μεταξύ άλλων, οι δαπάνες του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και οι επιστροφές φόρων, βασικοί πυλώνες ενίσχυσης της ρευστότητας της οικονομίας, διαμορφώθηκαν, τελικά, στο ύψος του Προϋπολογισμού, υψηλότερα από το 2012.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την εκτέλεση του Κρατικού Προϋπολογισμού την περίοδο Ιανουαρίου – Δεκεμβρίου 2013:

1^ο. Το πρωτογενές αποτέλεσμα είναι πλεονασματικό.

Το πρωτογενές πλεόνασμα, σε τροποποιημένη ταμειακή βάση, διαμορφώθηκε περίπου στα **700 εκατ. ευρώ** ή στο **0,4% του ΑΕΠ**. Το δωδεκάμηνο του 2012 υπήρξε πρωτογενές έλλειμμα **3,5**

δισ. ευρώ ή 1,8% του ΑΕΠ. Καθίσταται έτσι εφικτός ο στόχος του Προϋπολογισμού για πρωτογενές πλεόνασμα, σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης, άνω των **800 εκατ. ευρώ** σύμφωνα με το Πρόγραμμα Οικονομικής Πολιτικής. Όταν στόχος ήταν για μηδενικό πρωτογενές πλεόνασμα.

Επαναλαμβάνω ότι η διαφορά μεταξύ του πρωτογενούς πλεονάσματος με τη μεθοδολογία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών και με τη μεθοδολογία του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής αποτυπώνεται στον Πίνακα 3.3 της Εισηγητικής Έκθεσης του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Το πρωτογενές αποτέλεσμα κατά το Πρόγραμμα δεν περιλαμβάνει την αναδρομική μείωση του επιτοκίου για δάνεια από την Ευρωπαϊκή Ένωση, και τη μεταφορά των αποδόσεων των Ελληνικών ομολόγων από τις Κεντρικές Τράπεζες του Ευρωσυστήματος (ANFAs και SMPs).

Αυτή η διάκριση γίνεται και σε όλες τις μελέτες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Σημειώνεται, για μια ακόμα φορά, ότι το πρόγραμμα αποπληρωμής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων είναι ουδέτερο, από δημοσιονομική άποψη, και δεν επηρεάζει το πρωτογενές αποτέλεσμα σε δημοσιονομική βάση.

2^ο. Το έλλειμμα του Κρατικού Προϋπολογισμού μειώθηκε.

Διαμορφώθηκε στα **5,4 δισ. ευρώ**. Υπενθυμίζεται ότι την αντίστοιχη περίοδο του 2012 το έλλειμμα ήταν **15,7 δισ. ευρώ**, δηλαδή λίγο λιγότερο από υπέρ-τριπλάσιο. Το έλλειμμα, συνεπώς, κατά το εφετινό δωδεκάμηνο, μειώθηκε στο **2,9% του ΑΕΠ**, από **8,1% του ΑΕΠ** που ήταν το αντίστοιχο διάστημα του 2012.

3^ο. Τα καθαρά έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού διαμορφώνονται υψηλότερα από τα περυσινά επίπεδα, λίγο χαμηλότερα από τους επικαιροποιημένους στόχους που έχουν τεθεί. Και αυτή η υστέρηση έναντι των στόχων οφείλεται αποκλειστικά στα μειωμένα έσοδα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων κατά το μήνα Δεκέμβριο, περίπου **570 εκατ. ευρώ**, έναντι του στόχου. Σημειώνεται, όμως, ότι το μεγαλύτερο μέρος αυτής της μείωσης προέρχεται από την καθυστέρηση απόδοσης εσόδων από τα ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εκτιμάται ότι θα αποδοθούν στους πρώτους μήνες του 2014.

Αναλυτικά:

- Τα καθαρά έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού ανήλθαν στα **52,9 δισ. ευρώ**, αυξημένα κατά 1,9% έναντι της αντίστοιχης περυσινής περιόδου.
- Τα καθαρά έσοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού ανήλθαν στα **48,3 δισ. ευρώ**, περίπου στα περυσινά επίπεδα, υψηλότερα από τους στόχους.
- Τα έσοδα προ επιστροφών φόρων ανήλθαν στα **51,1 δισ. ευρώ**, μειωμένα κατά 0,8% έναντι της αντίστοιχης περυσινής περιόδου.

Συμπερασματικά, τα έσοδα διαμορφώνονται στο επίπεδο των στόχων που έχουν τεθεί, γεγονός που συμβαίνει για πρώτη φορά την τελευταία πενταετία. Η επίτευξη αυτή, εντός του 6^{ου} συνεχόμενου έτους ύφεσης, συνιστά θετική προοπτική και επιτρέπει συγκρατημένη, αλλά ρεαλιστική, αισιοδοξία και για το επόμενο έτος.

4^ο. Οι επιστροφές φόρων διαμορφώθηκαν στα **2,8 δισ. ευρώ**, στο ύψος του Προϋπολογισμού.

Σημειώνεται ότι μέχρι σήμερα έχουν επιστραφεί επιπλέον **642 εκατ. ευρώ**, που αφορούν επιστροφές παρελθόντων οικονομικών ετών. Οι επιστροφές αυτές, οι οποίες είναι δημοσιονομικά ουδέτερες, καλύπτονται από την ειδική πίστωση για την αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων. Συμπερασματικά, οι συνολικές επιστροφές εσόδων ανήλθαν στα **3,5 δισ. ευρώ**, αυξημένες κατά **4,2%** έναντι του 2012, ενισχύοντας ουσιαστικά τη ρευστότητα στην πραγματική οικονομία.

5^ο. Οι πρωτογενείς δαπάνες μειώθηκαν τόσο έναντι του επικαιροποιημένου στόχου όσο, κυρίως, έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2012. Διαμορφώθηκαν στα **44,1 δισ. ευρώ**, περίπου **3,5 δισ. ευρώ** ή 7,3% χαμηλότερα από την αντίστοιχη περίοδο του 2012, και περίπου **800 εκατ. ευρώ** ή 1,8% χαμηλότερα από τον επικαιροποιημένο στόχο. Παρά το γεγονός ότι εφέτος, σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο, χορηγήθηκε η έκτακτη παροχή των δικαστικών (**105 εκατ. ευρώ**), διανεμήθηκε επίδομα θέρμανσης (**159 εκατ. ευρώ**), είναι αυξημένα, κατά **100 εκατ. ευρώ**, τα οικογενειακά επιδόματα, κατά **55 εκατ. ευρώ** η κοινωνική χρηματοδότηση, και κατά **20 εκατ. ευρώ** το ΕΚΑΣ. Συνεπώς, συμπερασματικά, έχει ελεγχθεί η διαχείριση και έχει προωθηθεί η πειθαρχία στο σκέλος των δημόσιων δαπανών, με αποτέλεσμα η απόδοση των παρεμβάσεων δημοσιονομικής πολιτικής να ανταποκρίνεται στις αρχικές εκτιμήσεις.

Σε ό,τι αφορά τις ληξιπρόθεσμες οφειλές αξίζει να επαναληφθεί ότι:

A. Το Κράτος, μέσω ειδικής πίστωσης, αποπληρώνει ληξιπρόθεσμες οφειλές που δημιουργήθηκαν μέχρι το τέλος του 2011. Το Υπουργείο Οικονομικών, από την έναρξη της διαδικασίας μέχρι το τέλος του 2013, έχει ολοκληρώσει τη χρηματοδότηση αιτημάτων ύψους **6,8 δισ. ευρώ**. Υπερβαίνοντας έτσι το στόχο που είχε τεθεί στον Προϋπολογισμό του 2014 για χρηματοδοτήσεις ύψους **6,6 δισ. ευρώ** μέχρι το τέλος του έτους. Μέχρι σήμερα, το συνολικό ποσό των τελικών πληρωμών ανέρχεται, περίπου, στα **6,2 δισ. ευρώ**, δηλαδή άνω των **3 ποσοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ**. Επιπρόσθετα, εντός του Δεκεμβρίου, μεταφέρθηκαν από το αποθεματικό του Τακτικού Προϋπολογισμού προς τα Νοσοκομεία επιπλέον πιστώσεις ύψους **300 εκατ. ευρώ**, γεγονός που θα βελτιώσει τα τελικά οικονομικά τους αποτελέσματα.

Οι μεταβιβάσεις αυτές, που συντελέστηκαν εντός του Δεκεμβρίου, θα αποτυπωθούν στο Δελτίο Γενικής Κυβέρνησης για το Δεκέμβριο του 2013, το οποίο θα ανακοινωθεί τον επόμενο μήνα.

Συνεπώς, η μείωση του ύψους των απλήρωτων υποχρεώσεων θα είναι ακόμη μεγαλύτερη. Οι πληρωμές αυτές είναι δημοσιονομικά ουδέτερες, καθώς εξοφλούν υποχρεώσεις του Ελληνικού Δημοσίου παρελθόντων ετών που έχουν υπολογιστεί στα ελλείμματα των αντίστοιχων ετών.

B. Το Κράτος, αν και συρρικνώνει το συνολικό ύψος των ληξιπρόθεσμων οφειλών του μήνα-μήνα, έχει δημιουργήσει κάποιες νέες. Οφειλές όμως που θα καθορισθούν στο τέλος του έτους, αφού αφορούν κυρίως φορείς κοινωνικής ασφάλισης, όπου σημαντικές παρεμβάσεις για τον περιορισμό τους δεν έχουν ακόμη ενεργοποιηθεί. Σε κάθε περίπτωση, η εκτίμηση για το ύψος των

ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στο τέλος του 2013 έχει συνυπολογιστεί και ενσωματώνεται στις εκτιμήσεις για τη διαμόρφωση του πρωτογενούς αποτελέσματος του 2013, όπως αυτό αποτυπώνεται στον Κρατικό Προϋπολογισμό 2014.

6^ο. Οι δαπάνες του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων διαμορφώθηκαν στα **6,65 δισ. ευρώ**, περίπου **540 εκατ. ευρώ** υψηλότερες από πέρυσι, στο ύψος του επικαιροποιημένου στόχου. Και αυτό γιατί το Δεκέμβριο, όπως έγινε και τον αντίστοιχο μήνα του 2012, εκταμιεύθηκαν περίπου **2,7 δισ. ευρώ**. Ενισχύοντας ουσιαστικά τη ρευστότητα στην οικονομία.

Σήμερα, υπάρχουν πλέον ισχυρές ενδείξεις ότι οι τεράστιες θυσίες των πολιτών αρχίζουν να πιάνουν τόπο. Βέβαια, αυτές οι θετικές ενδείξεις δεν αποτελούν αφορμή για πανηγυρισμούς. Αντιθέτως, αποτελούν εφελτήριο για να συνεχιστεί η προσπάθεια εξόδου της χώρας από την κρίση, το ταχύτερο δυνατόν, με όσο γίνεται μικρότερο κοινωνικό κόστος.

Πιστεύω ότι η ορθή εθνική επιλογή είναι να προχωρήσουμε αταλάντευτα μπροστά, ώστε να βγούμε από την κρίση μια ώρα αρχύτερα, χωρίς να αναλώσουμε εθνική ενέργεια σε ομφαλοσκόπηση και πιασγυρίσματα. Η ιστορική, κοινωνική, πολιτική και οικονομική κρισιμότητα των στιγμών επιβάλλει συγκλίσεις και δημιουργικές συνθέσεις. Από όλους.»

Στη συνέχεια, η Επιτροπή του Απολογισμού και του Γενικού Ισολογισμού του Κράτους και Ελέγχου της Εκτέλεσης του Προϋπολογισμού του Κράτους, αφού έλαβε υπόψη τις αγορεύσεις του Εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας, κ. Σάββα Αναστασιάδη, του Εισηγητή του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς, κ. Ευκλείδη Τσακαλώτου, του Ειδικού Αγορητή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος, κ. Φίλιππου Σαχινίδη, της Ειδικής Αγορήτριας των Ανεξαρτήτων Ελλήνων, κυρίας Μαρίας Κόλλια-Τσαρουχά, της Ειδικής Αγορήτριας της Δημοκρατικής Αριστεράς, κυρίας Ασημίνας Ξηροτύρη-Αικατερινάρη, του Ειδικού Αγορητή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος, κ. Νικόλαου Καραθανασόπουλου, του Ειδικού Αγορητή του Συνασπισμού Κομμάτων «Ανεξάρτητοι Δημοκρατικοί Βουλευτές», κ. Δημήτριου (Μίμη) Ανδρουλάκη, καθώς και των μελών της, αποδέχθηκε, κατά πλειοψηφία, τα ανωτέρω σχέδια νόμων, κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολό τους και προτείνει την επιψήφισή τους από την Ολομέλεια της Βουλής.

Αθήνα, 17 Ιανουαρίου 2014

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

(Ακολουθούν οι εισηγήσεις: του Εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας, κ. Σάββα Αναστασιάδη, του Εισηγητή του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς, κ. Ευκλείδη Τσακαλώτου, του Ειδικού Αγορητή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος, κ. Φίλιππου Σαχινίδη, της Ειδικής Αγορήτριας των Ανεξαρτήτων Ελλήνων, κυρίας Μαρίας Κόλλια-Τσαρουχά, της Ειδικής Αγορήτριας της Δημοκρατικής Αριστεράς, κυρίας Ασημίνας Ξηροτύρη-Αικατερινάρη, του Ειδικού Αγορητή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, κ. Νικόλαου Καραθανασόπουλου και του Ειδικού Αγορητή του Συνασπισμού Κομμάτων «Ανεξάρτητοι Δημοκρατικοί Βουλευτές», κ. Δημήτριου (Μίμη) Ανδρουλάκη)

ΕΙΣΗΓΗΣΗ
ΤΟΥ ΕΙΣΗΓΗΤΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΣΑΒΒΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗ
ΒΟΥΛΕΥΤΗ Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Απολογισμό και τον Ισολογισμό του Κράτους οικονομικού έτους 2012
Του Εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας

Σάββα Αναστασιάδη

Βουλευτή Β' Θεσσαλονίκης

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση για τον Απολογισμό και τον Ισολογισμό του κράτους, αποτελεί μια ιδιαίτερα σημαντική κοινοβουλευτική διαδικασία. Η κυβέρνηση, λογοδοτεί ενώπιον του Κοινοβουλίου, σχετικά με την εκτέλεση του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, και την επαλήθευση των προβλέψεων και των προσδοκιών της.

Ιδιαίτερη βαρύτητα αποκτά, όταν αναφερόμαστε στο 2012. Ένα 2012 που ήταν το τρίτο έτος δημοσιονομικής προσαρμογής για την ελληνική οικονομία, με την προσπάθεια της χώρας για βελτίωση των δημοσιονομικών συνθηκών και εντατικοποίηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.

Ένα έτος που σηματοδεύτηκε από τις διπλές εθνικές εκλογές του Μαΐου και του Ιουνίου και τον ανασχηματισμό της τρικομματικής Κυβέρνησης συνεργασίας. Η εφαρμογή του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015, αποτέλεσε τον κύριο άξονα συνέχισης περιοριστικής δημοσιονομικής και εισοδηματικής πολιτικής, με στόχο την περαιτέρω μείωση του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης.

Η προσπάθεια εξυγίανσης των δημοσιονομικών της Χώρας, το 2012 βασίστηκε:

- ➔ Στην μεγαλύτερη μείωση των μη μισθολογικών δαπανών των φορέων του τακτικού προϋπολογισμού.
- ➔ Στον περαιτέρω εξορθολογισμό του μισθολογικού κόστους με την πλήρη εφαρμογή του ενιαίου μισθολογίου.
- ➔ Στην υλοποίηση διαρθρωτικών αλλαγών, κυρίως στους τομείς της δημόσιας διοίκησης, των υπηρεσιών υγείας, του ασφαλιστικού συστήματος, των δημοσίων επιχειρήσεων και των ΝΠΙΔ και ΝΠΔΔ. Προσπάθεια η οποία συνεχίζεται ακόμη.
- ➔ Στην αναπροσαρμογή του φορολογικού πλαισίου, έτσι ώστε να καταστεί αποδοτικότερο κυρίως προς τη σύλληψη της διαφεύγουσας φορολογητέας ύλης. Εδώ πρέπει να γίνουν πολλά ακόμη.
- ➔ Στην ενίσχυση της εξωστρέφειας και της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας

και της ενδυνάμωσης του Τραπεζικού συστήματος.

Η ελληνική οικονομία παρέμεινε σε συνεχή, πέραν του αναμενομένου, ύφεση και με αποκλίσεις μεταξύ των αρχικών εκτιμήσεων και των τελικών αποτελεσμάτων προϋπολογισμού του 2011. Δημιουργήθηκε έτσι επιτακτική η ανάγκη επανακαθορισμού των μεγεθών του ήδη ψηφισμένου προϋπολογισμού έτους 2012, έτσι ώστε να καταστεί εφικτή η σύγκλιση με τους στόχους του μεσοπρόθεσμου.

Ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός, που ψηφίστηκε τον Φεβρουάριο του 2012, αναθεώρησε προς τα κάτω τα έσοδα, κατά 3 δισ. ευρώ ενώ περιορίσε και τις δαπάνες κατά 2,2 δισ. ευρώ. Ο προϋπολογισμός του 2012 υλοποιήθηκε σε ιδιαίτερα δυσμενές εθνικό και διεθνές οικονομικό περιβάλλον. Ένα περιβάλλον που χαρακτηρίστηκε από αστάθεια και γενικευμένη αβεβαιότητα, κυρίως λόγω της κρίσης χρέους και της συνεχιζόμενης επιδείνωσης του οικονομικού κλίματος. Ο ρυθμός ανόδου του παγκόσμιου ΑΕΠ εμφάνισε επιβράδυνση τόσο στις αναπτυσσόμενες όσο και στις υπό ανάπτυξη οικονομίες. Εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρατηρήθηκε επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας.

Οι βασικοί λόγοι δεν είναι άλλοι από την περιοριστική δημοσιονομική πολιτική, την πιστωτική κρίση και την αυξημένη αβεβαιότητα. Μέσα σε αυτό το διεθνές κλίμα, το βασικό χαρακτηριστικό των οικονομικών εξελίξεων στην ελληνική οικονομία ήταν η παραμονή της οικονομίας σε ύφεση, η οποία ξεκίνησε το 2008 και συνεχίστηκε αμείωτη για πέμπτο συνεχόμενο έτος, με τη συνολική συρρίκνωση του ΑΕΠ να ξεπερνά το 20% την τελευταία πενταετία.

Το σημαντικότερο πρόβλημα είναι ότι παρέμεινε υψηλή η ανεργία. Η χώρα μας βρέθηκε στα πρόθυρα εξόδου από την Ευρωζώνη με τις πιέσεις των εταίρων μας να είναι ιδιαίτερα ασφυκτικές. Το 2012, εκτός των άλλων, ήταν και έτος εθνικών και μάλιστα διπλών εκλογών. Ο κρατικός μηχανισμός, αλλά και η οικονομική δραστηριότητα παρουσίασαν μια αδρανοποίηση αναμένοντας την νέα κυβέρνηση που θα προέκυπτε.

Όλο αυτό το εκρηκτικό μείγμα κλήθηκε να διαχειριστεί η παρούσα κυβέρνηση και οφείλουμε να αναγνωρίσουμε από τη μια τις προσπάθειές της και από την άλλη τις μεγάλες θυσίες του ελληνικού λαού. Θυσίες που με τα μέχρι σήμερα στοιχεία για το 2013 φαίνεται να πιάνουν τόπο.

Στα θετικά στοιχεία του 2012 συγκαταλέγονται:

- ➔ Η κυβερνητική σταθερότητα, η οποία επιτεύχθηκε ύστερα από τις δυο εκλογικές αναμετρήσεις, το δεύτερο εξάμηνο του έτους.
- ➔ Η ενιαία νομισματική πολιτική και οι παρεμβάσεις του ευρωσυστήματος, οι οποίες άμβλυναν κατά κάποιο τρόπο τις δυσμενείς επιπτώσεις της κρίσης στις οικονομίες των κρατών-μελών της ζώνης του ευρώ και
- ➔ Η προσπάθεια που γίνεται εντός ΕΕ και ευρωζώνης με σκοπό τη συμπλήρωση του θεσμικού πλαισίου και τη θωράκιση από ενδεχόμενες νέες οικονομικές κρίσεις.

Σημεία, στα οποία αξίζει να σταθεί κανείς εντός του 2012, είναι η ολοκλήρωση σε δυο φάσεις, το πρώτο τετράμηνο του έτους, της ανταλλαγής ομολόγων για την αναδιάρθρωση του δημοσίου χρέους, το γνωστό PSI, με αποτέλεσμα την ονομαστική απομείωση του χρέους μετά την ανταλλαγή κατά 106 δισ. ευρώ. Τον Δεκέμβριο του ίδιου έτους η υλοποίηση της προαγοράς προσδιορισμένων τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου ανταλλάσσοντας τους με τίτλους εξάμηνης διάρκειας και μηδενικού τοκομεριδίου έκδοσης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας με αποτέλεσμα την καθαρή απομείωση χρέους για ακόμη 20 δισ. ευρώ.

Οι δανειακές ανάγκες του Κρατικού Προϋπολογισμού για το 2012 παρουσίασαν αύξηση έναντι των αρχικών προβλέψεων κατά περίπου 7 δισ. ευρώ και ανήλθαν στα 58,5 δισ. ευρώ. Η αύξηση των δανειακών αναγκών έναντι των αρχικών προβλέψεων προήλθε κατά κύριο λόγο από την μεγάλη υστέρηση που παρουσίασαν τα φορολογικά έσοδα, από την πρόσθετη χρηματοδότηση του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας για την ανακεφαλαιοποίηση των Ελληνικών τραπεζών, καθώς και από τη συμμετοχή της Ελλάδος στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου του νέου Ευρωπαϊκού Οργανισμού Σταθερότητας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βάσει των κατατεθειμένων στοιχείων τα έσοδα του Κρατικού προϋπολογισμού, πλην των δανεικών εσόδων, ανήλθαν στο ποσό των περίπου 52 δισ. ευρώ έναντι προβλέψεων 59 δισ. ευρώ, υπολειπόμενα κατά 7 δισ. ευρώ ή 12%. Σε σχέση με το 2011 ήταν μειωμένα κατά 5,9% ή 3,2 δισ. ευρώ.

Παρά τα πρόσθετα μέτρα που λήφθηκαν για την ενίσχυση των εσόδων δεν κατέστη δυνατό να συγκρατηθεί η πτωτική τους πορεία. Αυτή οφείλεται κατά κύριο λόγο:

- ➔ Στην μεγαλύτερη του αναμενομένου ύφεση, που ήταν υπερδιπλάσια της προβλεφθείσας στον προϋπολογισμό του 2012.

➔ Στη μείωση του φορολογητέου εισοδήματος μισθωτών και συνταξιούχων, με αποτέλεσμα μειωμένα έσοδα από την παρακράτηση φόρου εισοδήματος αυτών των κατηγοριών.

➔ Στις ρυθμίσεις αποπληρωμής του φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων σε δόσεις και στη μετάθεση της είσπραξης μέρους του οφειλόμενου ΕΕΤΗΔΕ έτους 2012 εντός του 2013.

Τα φορολογικά έσοδα ανήλθαν στα 43,7 δισ. ευρώ έναντι πρόβλεψης 49,5 δισ. ευρώ. Παρουσιάζοντας σημαντική υστέρηση κατά 5,7 δισ. ευρώ ή 11,7%. Αξίζει να σημειωθεί ότι σε σχέση με το 2011 είναι οριακά αυξημένα κατά 3,4 εκατ. ευρώ. Οι άμεσοι φόροι έφτασαν στα 19,2 δισ. ευρώ υπολειπόμενοι των προβλέψεων κατά 3 δισ. ευρώ. Σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά παρατηρείται αύξηση της τάξεως του 9,9 %.

Στον αντίποδα όλες οι κατηγορίες έμμεσων φόρων, όπως ο ΦΠΑ και τα έσοδα από φόρους κατανάλωσης, παρουσιάζουν σημαντική υστέρηση έναντι των προβλέψεων λόγω κυρίως της επιδείνωσης του οικονομικού κλίματος της βαθύτερης του αναμενομένου ύφεσης και μείωσης της κατανάλωσης. Το σωρευτικό εισπρακτικό υπόλοιπο διαμορφώθηκε στις 31/12/2012 στο ποσό των 55,3 δισ. ευρώ έναντι 43,9 την 31/12/2011.

Η αύξηση αυτή οφείλεται ως επί το πλείστον στο γεγονός ότι τα βεβαιωθέντα έσοδα δεν εισπράττονται στο σύνολό τους, αφενός μεν διότι οι φορολογικές ρυθμίσεις επιτρέπουν την τμηματική καταβολή με αποτέλεσμα την είσπραξη μέρους αυτών σε επόμενες χρήσεις, αφετέρου δε, λόγω της αδυναμίας είσπραξής τους.

Η αποτελεσματικότητα των εισπρακτικών μηχανισμών του Κράτους ήταν και είναι ακόμη πολύ χαμηλή και ενισχύει την επιτακτική ανάγκη αναδιάρθρωσης των αντίστοιχων υπηρεσιών και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς τους. Τέλος, τα έσοδα του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, πλην των δανειακών εσόδων, υπολείπονται τόσο έναντι των προβλέψεων κατά 24%, όσο και σε σχέση με το 2011 κατά 4,4%.

Στο κομμάτι των εξόδων, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρατηρούμε ότι για το 2012 τα έξοδα του κρατικού προϋπολογισμού, πλην των χρεολυσίων, ανήλθαν στα 110, 4 δισ. ευρώ έναντι προβλέψεων 110,8 δισ. ευρώ μειούμενα έναντι των αρχικών προβλέψεων κατά 400 εκατ. Ευρώ ήτοι 0,4%. Σε σχέση με το 2011 είναι αυξημένα κατά 24,3 δισ. ευρώ ή 28,3%. Σημειώνεται στο σημείο αυτό η μεγάλη μείωση έναντι των αρχικών προβλέψεων που παρουσίασαν οι πληρωμές του

Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων, οι οποίες ανήλθαν στα 5,8 δισ. ευρώ έναντι προβλέψεων 7,7 δισ. ευρώ.

Κύρια αιτία η αναθεώρηση των πιστώσεων στο πλαίσιο της ανάγκης της αντιμετώπισης της δημοσιονομικής κρίσης και της ανάγκης λήψης πρόσθετων μέτρων με σκοπό την επίτευξη των στόχων του προγράμματος οικονομικής πολιτικής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2012 έλαβε χώρα σε ένα κατά γενική ομολογία ιδιαίτερα δύσκολο περιβάλλον τόσο διεθνώς όσο και εντός της χώρας. Σε αρκετά σημεία του αποδείχθηκε φιλόδοξος γι αυτό και υπήρξαν αστοχίες τις οποίες δεν μπορούμε να μη επισημάνουμε.

Από εκεί και πέρα όμως οφείλουμε να αξιολογήσουμε υπό θετικό πρίσμα τις προσπάθειες της κυβέρνησης και να σταθούμε στα διδάγματα του τι πρέπει να αποφύγουμε, τι πρέπει να αλλάξουμε και πώς πρέπει να κινηθούμε. Η έξοδος από την κρίση, με τους καλύτερους δυνατούς όρους και η επιστροφή στην ανάπτυξη και στην απασχόληση δεν θα πραγματοποιηθούν χωρίς κόστος.

Ήδη τα πρώτα αποτελέσματα άρχισαν να γίνονται εμφανή μέσα από τα στοιχεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού του 2013 και του πλεονάσματος που αναμένεται σύντομα να επιβεβαιωθεί. Έχοντας διανύσει το μεγαλύτερο μέρος της δύσκολης διαδρομής, της μνημονιακής εποχής, τώρα περισσότερο από ποτέ απαιτείται εθνική συνεννόηση και προστασία της κοινωνικής συνοχής έτσι ώστε να αντιμετωπίσουμε την κρίση ταχύτερα και με μικρότερο κόστος. Μπορούμε να αποδείξουμε ότι είμαστε ικανοί να αλλάξουμε τη χώρα και να διαμορφώσουμε μια θετική προοπτική για το μέλλον και ιδιαίτερα για τους νέους. Εξαρτάται από όλους εμάς.

Στηρίζουμε και ψηφίζουμε τον Απολογισμό και Ισολογισμό του 2012.

Σάββας Αναστασιάδης

Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης

ΕΙΣΗΓΗΣΗ
ΤΟΥ ΕΙΣΗΓΗΤΗ ΤΟΥ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ
ΕΥΚΛΕΙΔΗ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΥ
ΒΟΥΛΕΥΤΗ Β' ΑΘΗΝΩΝ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Απολογισμό και τον Ισολογισμό του Κράτους οικονομικού έτους 2012
του Εισηγητή του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς

Ευκλείδη Τσακαλώτου

Βουλευτή Β' Αθηνών

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ας ελπίσουμε ότι αυτή η χρονιά θα είναι καλύτερη από το 2012 που μας περιέγραψε ο κ. Σταϊκούρας ως καλή. Λίγο έλειπε να μας πει ότι ήταν και θαυματουργή χρονιά. Νομίζω ότι όλα τα στοιχεία που έχουμε και η αναφορά του Ελεγκτικού Συνεδρίου πείθουν και τον πιο δύσπιστο ότι στην πραγματικότητα ήταν μια δραματική χρονιά και μια χρονιά που αναδεικνύει όλες τις αποτυχίες, τις καταστροφές και τις αντιφάσεις του μνημονίου.

Ο Απολογισμός και ο Ισολογισμός του Κράτους για το 2012 αποτελεί την καλύτερη απόδειξη της αποτυχίας της πολιτικής του Μνημονίου. Αυτή τη χρονιά, όπως είπε ο κ. Υπουργός είχαμε τη νέα δανειακή σύμβαση και το δεύτερο μνημόνιο και το PSI, είχαμε να ψηφίσουμε συμπληρωματικό προϋπολογισμό, ελάχιστο χρόνο μετά από την ψήφιση του κρατικού προϋπολογισμού. Το Νοέμβριο του 2012 μαζί με το Μεσοπρόθεσμο του 2013- 2016 ψηφίστηκε το σκληρότερο ίσως πακέτο μέτρων ύψους 11 δις για το 2013. Όλα αυτά αποδεικνύουν τις αποτυχίες και τις αντιφάσεις της στρατηγικής και δεν είναι κάτι για να υπερηφανευόμαστε. Βέβαια είχε και κάποια καλά στοιχεία το 2012, ήταν η χρονιά που κατέρρευσε ο δικομματισμός όπως τον ξέραμε σ' αυτή τη χώρα. Είχαμε την άνοδο του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. που έδωσε μια νέα ελπίδα στον λαό μας και άρα ίσως σε αυτό αναφερόταν ο κ. Σταϊκούρας όταν έλεγε ότι ήταν μια καλή χρονιά.

Οι λόγοι αποτυχίας της δημοσιονομικής πολιτικής

Δεν μπορώ εδώ να επαναλάβω και να θέσω εκ νέου όλα τα ζητήματα που έχουμε πει και εξηγήσει για αυτές τις αντιφάσεις. Για την παγίδα του χρέους, για το πώς τα μέτρα δημιουργούν ύφεση και αναγκαζόμαστε να έχουμε νέα μέτρα, αλλά το 2012 ήταν η χρονιά που φάνηκε με το πιο καθαρό τρόπο πως αυτή η αντίφαση θα ήταν μια που θα κρατούσε την ελληνική οικονομία είτε σε ύφεση, είτε σε στασιμότητα για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα.

Άλλωστε ο ίδιος Υπουργός Οικονομικών στην έκθεσή του που συνοδεύει τον απολογισμό αναφέρει ότι ο προϋπολογισμός του 2012 στηρίχτηκε στις εξής παραδοχές: Μείωση Α.Ε.Π. κατά

2,8% σε σταθερές τιμές, μείωση ιδιωτικής κατανάλωσης κατά 4,1%, ποσοστό ανεργίας στο 17,1%. Τι πραγματικά συνέβη το 2012; Μείωση Α.Ε.Π. κατά 6,4% σε σταθερές τιμές. Είχαμε διπλασιασμό της προβλεπόμενης ύφεσης, μείωση της ιδιωτικής κατανάλωσης κατά 9,1% και πάλι υπερδιπλάσια, ποσοστό ανεργίας στο 22,8%, ήτοι 5,7% υψηλότερη.

Πώς αποτυπώνεται αυτή η αποτυχία

Ας αρχίσουμε από τη μεριά των εσόδων. Η αποτυχία της δημοσιονομικής πολιτικής φαίνεται κατά κύριο λόγο από την υστέρηση των εσόδων σε σχέση με τα προβλεπόμενα. Συγκεκριμένα, τα καθαρά εισπραχθέντα έσοδα ήταν μειωμένα κατά 7,2 δισ. ευρώ έναντι του στόχου. Από αυτά, τα φορολογικά έσοδα ήταν μειωμένα κατά 5,8 δισ. ευρώ, άμεσοι φόροι μείον 3 δισ., έμμεσοι φόροι μείον 2,8 δισ. ευρώ.

Η αποτυχία των έκτακτων φορολογικών μέτρων

Αξίζει ίσως να σημειωθεί ότι και από το χαράτσι τα έσοδα ήταν μειωμένα κατά 650 εκατ. ευρώ. Η Κυβέρνηση, βέβαια, μπορεί να πει – και σε ένα βαθμό ισχύει – ότι αυτό συμβαίνει επειδή το χαράτσι καταβάλλεται σε δόσεις, μερικές από τις οποίες δίνονται την επόμενη χρονιά, όπως είπε και ο κ. Σταϊκούρας. Πριν από λίγες ημέρες δόθηκαν στη δημοσιότητα στοιχεία που δείχνουν ότι 1 εκατομμύριο πολίτες δεν πλήρωσαν το χαράτσι του 2012, με το συνολικό ποσό των οφειλών να ξεπερνά τα 400 εκατ. ευρώ. Επομένως, τα δύο τρίτα της υστέρησης των εσόδων από το χαράτσι προέρχονται από την αδυναμία των πολιτών να πληρώσουν.

Ανάλογη είναι η κατάσταση και σε άλλους έκτακτους φόρους, όπως δείχνει η έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Τα έσοδα από την εισφορά αλληλεγγύης, το τέλος επιτηδεύματος και την έκτακτη εισφορά στα κέρδη των μεγάλων επιχειρήσεων ήταν μειωμένα κατά 26% σε σχέση με τα προβλεπόμενα. Παρατηρείται, λοιπόν, το φαινόμενο ότι οι κυβερνήσεις του Μνημονίου, βλέποντας ότι αποτυγχάνει η δημοσιονομική πολιτική στο σκέλος των εσόδων, προχωρούσαν στην επιβολή εκτάκτων φορολογικών μέτρων για να κλείσουν τα κενά. Αυτά όμως τα έκτακτα μέτρα με τη σειρά τους αποτύγχαναν, αποδίδοντας λιγότερα έσοδα από τα αναμενόμενα. Αποτυπώνεται έτσι ξεκάθαρα αυτό που έλεγε ο ΣΥΡΙΖΑ:

Α) για τον φαύλο κύκλο μέτρα - περισσότερη ύφεση - νέα μέτρα,

Β) για το γεγονός ότι όλες οι κυβερνήσεις επέλεξαν και δεν αναγκάστηκαν να φορολογήσουν ακόμη περισσότερο τα συνήθη υποζύγια, μισθωτούς και συνταξιούχους, αντί να ξεκινήσουν με τη

φοροδιαφυγή. Έχουμε, λοιπόν, μια πολιτική που είναι ταυτόχρονα και σκληρά ταξική και αναποτελεσματική.

Ληξιπρόθεσμες οφειλές – αποτυχία και της πολιτικής και της διαχείρισης

Η αποτυχία της πολιτικής του Μνημονίου, αλλά και γενικότερα της διοίκησης, φαίνεται και από την πορεία των ληξιπρόθεσμων οφειλών. Στο τέλος του 2012 οι ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο έφτασαν τα 55,3 δισ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση κατά παραπάνω από 11 δισ. ευρώ μέσα σε έναν χρόνο. Ήδη έχει γίνει γνωστό ότι το 2013 οι ληξιπρόθεσμες οφειλές συνέχισαν να αυξάνονται και πλέον έχουν ξεπεράσει τα 60 δισ. ευρώ. Το 2009 οι ληξιπρόθεσμες οφειλές ήταν 33,5 δισ. ευρώ. Σε 3 χρόνια, στο τέλος του 2012, αυξήθηκαν κατά 21,8 δισ. ευρώ ή κατά 65%. Αν λάβουμε υπόψη και το 2013, τότε μιλάμε για διπλασιασμό.

Η δραματική αυτή αύξηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών έχει σίγουρα να κάνει και με τις δυσλειτουργίες της φορολογικής διοίκησης, πέραν από την ακολουθούμενη πολιτική. Ωστόσο και για τα προβλήματα της διοίκησης έχουν μεγάλη ευθύνη οι κυβερνήσεις του Μνημονίου, διότι ακολουθούν και σε αυτό το επίπεδο μια καταστροφική πολιτική. Στον βωμό της περικοπής δαπανών για την επίτευξη του πλεονάσματος, έχουν διαλύσει τη δημόσια διοίκηση. Είναι γνωστό ότι οι φορολογικές αρχές, αλλά και άλλες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών, έχουν τρομακτικές ελλείψεις σε προσωπικό, με αποτέλεσμα τα διαχρονικά προβλήματα να γίνονται μεγαλύτερα.

Δαπάνες

Η υστέρηση των εσόδων αντισταθμίστηκε από τη μείωση των δαπανών. Οι πρωτογενείς δαπάνες ήταν μείον 1,2 δισ. ευρώ. Οι δαπάνες για τόκους ήταν μείον 4,1 δισ. ευρώ λόγω PSI. Οι δαπάνες για την εξυπηρέτηση του χρέους του 2012 ανήλθαν στο 46% του Α.Ε.Π. Σας κάνω μια μικρή παρένθεση για τη χθεσινή συνέντευξη του κ. Στουρνάρα. Αν από αυτά τα στοιχεία που μόλις είπα κάποιος οικονομολόγος ή κάποιος παρατηρητής, όσο επιπόλαιος και να είναι, συμπεραίνει ότι δεν χρειαζόμαστε περαιτέρω κούρεμα του χρέους, τότε νομίζω ότι βρισκόμαστε σε παράλληλους κόσμους.

Περνώντας στις επενδυτικές δαπάνες, που έχουμε διαφωνήσει με τον κ. Σταϊκούρα, για το πότε ήταν λιγότερες, πότε δεν ήταν λιγότερες, με τι σχέση ήταν λιγότερες ή δεν ήταν λιγότερες, περιμένω να με ακούσει με προσοχή και αυτή τη φορά. Οι δαπάνες του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του 2012 ανήλθαν σε 5,8 και όχι 6,1 δισ. ευρώ που υπολογίζει η Κυβέρνηση στο κείμενο

Προϋπολογισμού του 2014. Επομένως, επαληθεύτηκαν όσα έλεγε ο ΣΥΡΙΖΑ πριν από ένα χρόνο και παρά τις διαβεβαιώσεις του Υπουργού ότι δεν θα μειωνόταν σε σχέση με το 2011.

Οι επενδυτικές δαπάνες του Κράτους ανήλθαν το 2012 μόλις στο 3,1% του Α.Ε.Π., ενώ το 2011 ήταν στο 3,6%. Δηλαδή, η μείωση των επενδύσεων ήταν μεγαλύτερη από τη μείωση του Α.Ε.Π.. Δεν χρειάζεται να επαναλάβουμε τα προβλήματα που δημιουργούνται από αυτή την πολιτική, την ένταση της ύφεσης και τη συσσώρευση προβλημάτων στο μέλλον. Εντύπωση, όμως, προκαλεί ότι στην περσινή του έκθεση το Ελεγκτικό Συνέδριο είχε αφιερώσει μεγάλο μέρος στις επιπτώσεις της μείωσης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, ιδιαίτερα σε σχέση με το γεγονός ότι υπάρχει κίνδυνος να χαθούν κονδύλια του ΕΣΠΑ αν συνεχιστεί αυτή η πολιτική. Φέτος δεν λέει τίποτα και ίσως θα μπορούσαμε να συζητήσουμε γιατί έχουμε αυτήν την αλλαγή.

Ισολογισμός

Όσο αφορά τα διαχειριστικά προβλήματα, οι παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου για το 2012 για το σκέλος του ισολογισμού, δηλαδή της λογιστικής απεικόνισης των μεγεθών, είναι στην ουσία – και ελπίζω να μη αδικώ εδώ – οι ίδιες με τις περσινές. Με άλλα λόγια, υπάρχουν ακόμη πολλά προβλήματα που δεν επιτρέπουν την αποτύπωση της πραγματικής κατάστασης. Συγκεκριμένα:

Α) το Κράτος ακόμη δεν έχει μητρώο παγίων, δηλαδή στην ουσία δεν ξέρει ποια είναι η περιουσία του και, πολύ περισσότερο, δεν μπορεί να αποτιμήσει την αξία της.

Β) Δεν υπάρχει μηχανισμός που να προσδιορίζει τις επισφαλείς απαιτήσεις. Δηλαδή, το Κράτος δεν μπορεί να υπολογίσει ποιες από τις ληξιπρόθεσμες οφειλές ύψους 55 δισ. ευρώ μπορεί να εισπράξει και ποιες όχι. Παρομοίως, δεν υπάρχει ανάλογος μηχανισμός για προβλέψεις πιθανών ζημιών για το Δημόσιο.

Γ) Ακόμη, παρατηρούνται πολλά λογιστικά προβλήματα, για παράδειγμα, στα διαθέσιμα του Δημοσίου σε σχέση με τους λογαριασμούς στην Τράπεζα Ελλάδος.

Ο Υπουργός Οικονομικών στη δική του έκθεση, όπως και πέρυσι, δεν απαντά τίποτε επί της ουσίας στις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Απλώς αναγνωρίζει και συμφωνεί, σαν να ήταν ανεξάρτητος παρατηρητής, με τις διάφορες επισημάνσεις. Δεν υπάρχει καμία δέσμευση έστω εκ μέρους του ότι προωθούνται μέτρα και ρυθμίσεις για να αντιμετωπιστούν αυτά τα προβλήματα. Θεωρώ ότι αυτά που μας είπε ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στις εισηγητικές του παρατηρήσεις είναι πολύ σωστά, ότι πρέπει να γίνονται αυτοί οι διάλογοι, αλλά για να γίνεται ένας

διάλογος πρέπει να ελέγχουμε σε βάθος, που σημαίνει ότι πρέπει να γίνει σε σοβαρή βάση. Εμείς λέμε «αυτό», η Κυβέρνηση λέει «αυτά μπορούμε να τα κάνουμε, αυτά δεν μπορούμε να κάνουμε, να προχωρήσουμε εκεί που μπορούμε να κάνουμε κάτι ή να μην προχωρήσουμε». Έτσι όπως γίνεται ο διάλογος, δεν νομίζω ότι βοηθάει ούτε προσφέρει έναν έλεγχο όπως θα ήθελε να δει ο ελληνικός λαός.

Για την εκτέλεση του Προϋπολογισμού 2013

Τέλος, δεν μπορούμε να πούμε πολλά πράγματα για το δωδεκάμηνο του 2013 καθώς δεν έχουν ακόμα δοθεί τα στοιχεία κι έτσι θα τοποθετηθούμε στην Ολομέλεια. Θα αρκεστούμε, όπως έχουμε πει πάρα πολλές φορές σε αυτή την αίθουσα και στην Ολομέλεια για το πώς έχει επιτευχθεί – αν επιτευχθεί – αυτό το πλεόνασμα, για το κοινωνικό κόστος αυτού του ελλείμματος. Γνωρίζουμε ποιος επωμίστηκε αυτό το κόστος, αυτή τη σχέση 3/1 δηλαδή, για κάθε 3 ευρώ μέτρων είχαμε 1 ευρώ κέρδος στα δημοσιονομικά. Είναι ένας λόγος, που τον θεωρώ εντελώς απαράδεκτο για οποιαδήποτε κοινωνία και οικονομία.

Κλείνοντας θέλω να πω αυτό με το οποίο άρχισα, ότι το 2012 ήταν πραγματικά ένα *annus horribilis*. Ήταν η αρχή μιας πολιτικής από την οποία ακόμα δεν μπορούμε να βγούμε. Ήταν η αρχή μιας πολιτικής που συνεχώς παίρνει απαράδεκτα μέτρα, χωρίς λογική. Ήταν η αρχή που δεν θέλω να πιστέψω ότι ο εκσυγχρονισμός θα καταλήξει να τα βάζει με τις καθαρίστριες του Υπουργείου Οικονομικών και αυτό θα το βαπτίσει ότι είναι εκσυγχρονισμός. Είναι η χρονιά, που ο κόσμος κατάλαβε ότι πρέπει να υπάρχει μια αλλαγή. Ότι δεν φταίει το ένα ή το άλλο μέτρο, δεν φταίει η ελάφρυνση που μπορεί να έχουμε για ένα φόρο ή ένα άλλο, αλλά φταίει η συνολική κατεύθυνση της πολιτικής.

Σας επαναλαμβάνω ότι, όπως και τη δεκαετία του '30 καμιά χώρα δεν βγήκε από την κρίση με τέτοια μέτρα, και καμιά χώρα δεν θα βγει και τώρα.

Ευκλείδης Τσακαλώτος

Βουλευτής Β' Αθηνών

ΕΙΣΗΓΗΣΗ
ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΑΓΟΡΗΤΗ ΤΟΥ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ
ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΣΑΧΙΝΙΔΗ
ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΛΑΡΙΣΗΣ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Απολογισμό και τον Ισολογισμό του Κράτους οικονομικού έτους 2012

Του Ειδικού Αγορητή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος

Φίλιππου Σαχινίδη

Βουλευτή Λαρίσης

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θέλω να χαιρετήσω τις πρωτοβουλίες του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που ενισχύουν την δημοσιονομική αποτελεσματικότητα. Να επικροτήσω την πρότασή τους, για αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των δαπανών, διότι σε μια περίοδο όπου και το τελευταίο ευρώ του έλληνα φορολογούμενου, θα πρέπει να αξιολογείται, εάν επιτυγχάνει το μέγιστο δυνατό αποτέλεσμα.

Είμαι θετικός, στις προτάσεις που κάνετε για διεύρυνση των ελέγχων και σε χώρες που δεν υπόκεινται στον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Θα ήθελα μόνο, στη βάση της εμπειρίας μου, να κάνω μια πρόταση, να διασφαλίσουμε πρώτα ότι υπάρχει προληπτικός και κατασταλτικός έλεγχος. Δεύτερον, ότι δεν θα κάνουμε διπλή δουλειά, δηλαδή δραστηριότητες ή ελέγχους που κάνει το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους τώρα, που φαίνεται ότι θα ενισχυθεί η Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων, να μην κάνουμε ακριβώς τους ίδιους ελέγχους.

Κύριες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε για την κύρωση του Ισολογισμού-Απολογισμού του κράτους για το έτος 2012. Μιας χρονιάς, με ιδιαίτερη σημασία ως προς την προοπτική της προσπάθειας, που ξεκίνησε η χώρα το 2010 με την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ. Μια προσπάθεια προκειμένου η χώρα, πρώτον να αποκαταστήσει τη δημοσιονομική ισορροπία, μετά τον πρωτοφανή εκτροχιασμό του 2009, που οδήγησε το έλλειμμα στο 15,7% του ΑΕΠ. Δεύτερον, να εξαλείψει το έλλειμμα ανταγωνιστικότητας που διογκώνονταν από την ημέρα ένταξης στην ΟΝΕ, με κορύφωση τα έτη 2007-2008.

Τρίτον, να σταθεροποιήσει το τραπεζικό σύστημα, το οποίο βρέθηκε αντιμέτωπο με τις συνέπειες της διεθνούς χρηματοοικονομικής κρίσης, της ύφεσης και της δημοσιονομικής κατάρρευσης. Και τέταρτον, να οδηγήσει την οικονομία, σε μια τροχιά διατηρήσιμης ανάπτυξης μέσω του μετασχηματισμού της. Με μείωση του τομέα των μη εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών, υπέρ του τομέα των εμπορεύσιμων.

Ο προϋπολογισμός, κατατέθηκε το Νοέμβριο του 2011 από την κυβέρνηση του Λουκά Παπαδήμου και αναθεωρήθηκε το Φεβρουάριο του 2012. Η μεγαλύτερη από την αναμενόμενη,

ύφεση της ελληνικής οικονομίας κατά το 2011, κατέστησε αναγκαίο το Φεβρουάριο του 2012 να επανακαθοριστούν τα μεγέθη του προϋπολογισμού, έτσι ώστε να είναι εφικτή η σύγκλιση, με τους στόχους που είχαν τεθεί με το αναθεωρημένο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής.

Τελικά, ο στόχος για το πρωτογενές αποτέλεσμα τέθηκε στο -1,2% του ΑΕΠ, έναντι 1% του αρχικού προϋπολογισμού. Δηλαδή, μικρό πρωτογενές έλλειμμα αντί μικρού πρωτογενούς πλεονάσματος. Για την επίτευξη του νέου στόχου, υιοθετήθηκαν νέες δημοσιονομικές παρεμβάσεις. Η υιοθέτησή τους επιτεύχθηκε μετά από πολλές δυσκολίες μεταξύ των κυβερνητικών εταίρων, καθώς η ΝΔ εξέφραζε διαφωνία για μια κατηγορία περικοπών στις επικουρικές συντάξεις, ύψους 300 περίπου εκατομμυρίων ευρώ σε ένα σύνολο παρεμβάσεων 3 δις, θέτοντας έτσι σε κίνδυνο το Δεύτερο Πρόγραμμα.

Υπενθυμίζω ότι με τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της 26ης και 27ης Οκτωβρίου του 2011, η χώρα διασφάλισε το Δεύτερο Πρόγραμμα και τη δυνατότητα υλοποίησης των αποφάσεων, που πέτυχε η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ του Γεωργίου Παπανδρέου, με τις οποίες τελικά μειώθηκε το χρέος της χώρας.

Το PSI οδήγησε σε μείωση του χρέους κατά 100 περίπου δις. Μια από τις μεγαλύτερες απομειώσεις χρέους στη σύγχρονη χρηματοοικονομική ιστορία. Απομείωση, που όπως αποδείχθηκε εκ των υστέρων, και μετά την επαναγορά χρέους, δεν απάντησε κατά τρόπο οριστικό στο πρόβλημα της βιωσιμότητας του χρέους και το θέμα παραμένει ανοικτό, καθώς περιμένουμε τις νέες αποφάσεις των εταίρων ως προς το ζήτημα αυτό, μετά τις Ευρωεκλογές.

Επιπρόσθετα, διασφαλίστηκε πρόγραμμα ανακεφαλαιοποίησης και αναδιάρθρωσης για τις τράπεζες μέσω της διάθεσης ενός ποσού, ύψους 50 δις. Με αυτό, η χώρα προχώρησε στην κεφαλαιακή θωράκιση των βιώσιμων τραπεζών, αποφεύγοντας την εμπειρία της Κύπρου και διασφαλίζοντας πως οι καταθέτες δεν θα χάσουν ούτε ένα ευρώ. Χάρη στο πρόγραμμα αυτό, ακόμη και αν από τις εκτιμήσεις της Black Rock - που εκτιμώ ότι σύντομα, θα δημοσιοποιηθούν - για την κατάσταση των χαρτοφυλακίων των τραπεζών, προκύψει ανάγκη για την επιπρόσθετη ανακεφαλαιοποίηση κάποιων τραπεζών, υπάρχουν τα αναγκαία κεφάλαια ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες.

Η ψήφιση λοιπόν, από τη Βουλή το Φεβρουάριο του 2012 των παρεμβάσεων αυτών, ήταν καθοριστική και συνέβαλε στην επίτευξη του δημοσιονομικού αποτελέσματος του έτους αυτού. Το τονίζω αυτό, γιατί θέλω να αναδείξω την αμφιθυμία που επεδείκνυε τότε η Αξιωματική Αντιπολίτευση

γύρω από την αναγκαιότητα της δημοσιονομικής προσαρμογής, πριν και μετά τις διπλές εκλογές του 2012, πάρα τη συμμετοχή της στην Κυβέρνηση.

Μια αμφιθυμία, που κόστισε πολλά στη χώρα και στην επιτυχή εκτέλεση του προγράμματος. Στη συζήτηση του Νοεμβρίου του 2011, αλλά και σε αυτή του Φεβρουαρίου του 2012, η Αξιωματική Αντιπολίτευση αμφισβητούσε τόσο την αναγκαιότητα της συνέχισης της δημοσιονομικής προσαρμογής με τη λήψη μέτρων, υπερτονίζοντας την ανάγκη για ανάπτυξη, αλλά έθετε και ενστάσεις για το μείγμα των παρεμβάσεων, προβάλλοντας τις προτάσεις των Ζαππείων.

Όπως αποδείχτηκε μετά τις εκλογές, το πέρασμα στην ανάπτυξη προκειμένου να διευκολυνθεί η δημοσιονομική προσαρμογή, δεν είναι ούτε εύκολη υπόθεση, ούτε προκύπτει από ευχολόγια. Ούτε διατάσσεται από τον εκάστοτε Υπουργό Ανάπτυξης. Διαφορετικά, με μια Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου θα ορίζαμε το επιθυμητό επίπεδο ανάπτυξης και θα πορευόμασταν αταλάντευτα.

Σήμερα, δύο χρόνια μετά, η οικονομία εξακολουθεί να βρίσκεται σε ύφεση για έκτη συνεχόμενη χρονιά και η ανεργία έχει ξεπεράσει το 27%, ενώ η ανεργία των νέων είναι άνω του 60%. Οι περικοπές στις επικουρικές συντάξεις έγιναν τελικά μετά τις εκλογές. Οι προτάσεις του Ζαππείου, δεν συνδιαμόρφωσαν ούτε στο ελάχιστο το πρόγραμμα της δημοσιονομικής προσαρμογής, που κλήθηκαν τα τρία Κόμματα που στήριζαν την Κυβέρνηση να ψηφίσουν τον Οκτώβριο και το Νοέμβριο του 2012.

Γιατί, ενώ η χώρα εξασφάλισε την χρονική παράταση ως προς την επίτευξη των στόχων για το πρωτογενές αποτέλεσμα μέχρι το 2016, τα μέτρα για την κάλυψη του δημοσιονομικού κενού εφαρμόστηκαν σε μεγάλο βαθμό το 2013 και δεν κατανεμήθηκαν ομοιόμορφα στην τετραετία 2013 – 2016, όπως πρότεινε το ΠΑ.ΣΟ.Κ..

Εδώ λοιπόν αναδεικνύεται και μια αντίφαση των συναδέλφων της Ν.Δ., οι οποίοι ασκούν κριτική, ότι δεν επιτεύχθηκαν οι στόχοι του 2011, την ώρα που υποτίθεται ότι οι ίδιοι διεκδικούσαν ηπιότερη δημοσιονομική προσαρμογή, την οποία όμως, δεν κατάφεραν να κερδίσουν όταν αυτοί είχαν την κύρια ευθύνη για τις διαπραγματεύσεις. Η Ν.Δ. στη συζήτηση για τον Προϋπολογισμό του 2014 διεκδίκησε εύσημα για τη δημοσιονομική προσαρμογή των τελευταίων 18 μηνών, παραβλέποντας ότι αυτή αποτελεί συνέχεια της προσπάθειας που ξεκίνησε το 2010.

Εξαιρώ τον παριστάμενο Υπουργό, που σήμερα μίλησε για μια τριετή προσπάθεια. Αποσιωπά η ΝΔ το τίμημα που πλήρωσε η Χώρα με την σκληρή αντιμνημονιακή της στάση το 2010 και στις αρχές του 2011. Γιατί αν στήριζε από την αρχή, χωρίς τα Ζάππεια που έθρεψαν τους

αγανακτισμένους, θα είχαμε προχωρήσει ταχύτερα στην επίτευξη των στόχων. Και η Διεθνής Κοινότητα δεν θα αντιμετώπιζε τη χώρα ως μια χώρα που κινδυνεύει από κατάρρευση, βλέποντας την τότε Αξιωματική Αντιπολίτευση να παραλογίζεται, την ώρα που η χώρα ήταν σε Πρόγραμμα.

Παραγνωρίζει και την αβεβαιότητα, με την οποία βρέθηκε αντιμέτωπη η χώρα από την εμμονή για τη διεξαγωγή εκλογών, ενώ το ζητούμενο ήταν η υλοποίηση του Προγράμματος που μόλις είχε συμφωνηθεί με τους εταίρους. Άποψη, που δημόσια υποστήριξα μαζί με άλλα έξι μέλη της Κυβέρνησης Λουκά Παπαδήμου. Η χώρα στο μεσοδιάστημα των δύο εκλογικών αναμετρήσεων βρέθηκε στα πρόθυρα της κατάρρευσης, η διαρροή καταθέσεων από τις Τράπεζες ξεπέρασε κάθε προηγούμενο, 15 δισ. ευρώ μόλις σε ένα δεκαήμερο.

Το μέλλον της χώρας κρεμόταν από μια κλωστή, ενώ η Ευρώπη - όπως μάθαμε εκ των υστέρων - είχε ετοιμάσει το σχέδιο Β. Και όλα αυτά, εξαιτίας της εμμονής να πάμε τον Ιούνιο σε νέες εκλογές, αντί να συγκροτηθεί Κυβέρνηση από τα Κόμματα που τελικά συνεργάστηκαν για την συγκρότηση Κυβέρνησης, αμέσως μετά τις δεύτερες εκλογές. Συμφωνώ με τον παριστάμενο Υπουργό ότι το αν θα έχει η Ν.Δ. μερίδιο συμμετοχής στο αποτέλεσμα εξόδου από την κρίση και ποιο, αυτό δε θα το πούμε εμείς, θα το προσδιορίσει ο ιστορικός του μέλλοντος.

Σίγουρα όμως, δεν θα έχει αυτό που θα μπορούσε, εάν συμμετείχε στην προσπάθεια από την πρώτη στιγμή. Σήμερα, στα ίδια αυτά χνάρια βαδίζει ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α, ο οποίος μιλάει για την ανάπτυξη, για τις ευρωπαϊκές ιδεοληψίες που διαιωνίζουν υφεσιακές πολιτικές στην Ευρώπη και προτείνει συμμαχία των χωρών του Νότου για την ανατροπή αυτών των ιδεοληψιών. Λέτε εμείς στο ΠΑ.ΣΟ.Κ., να μην το είχαμε σκεφτεί και να μην το είχαμε παλέψει; Το έλεγα, κ. Τσακαλώτε, και ως Υπουργός μέσα σ' αυτή την αίθουσα και όχι μόνο τώρα ως Βουλευτής.

Και αναρωτιέμαι, με ποιες συμμαχίες στην Ευρώπη θα κινηθεί, εάν πάρει από το λαό εντολή σχηματισμού κυβέρνησης; Σε ποιους θα στηριχθεί; Μιλά για συμμαχία του Νότου, δηλαδή, θα καθίσει στο ίδιο τραπέζι με τον Πρωθυπουργό της Ισπανίας που ανήκει στο Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα ή με τον Πρωθυπουργό της Ιταλίας που ανήκει στο Ευρωπαϊκό Σοσιαλιστικό Κόμμα για να ανατρέψει τις πολιτικές που υπαγορεύονται από τις ισχυρές χώρες του Βορρά;

Μα, αν του είναι τόσο εύκολο στο εξωτερικό να συνεργαστεί με μέλη του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος ή και του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος, τι τον εμποδίζει όλα αυτά τα χρόνια να συνομιλήσει και να βοηθήσει την Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ.; Τι τον εμποδίζει σήμερα να

συνομιλήσει με τη σημερινή Κυβέρνηση; Καταγράφω στα θετικά, της σημερινής συζήτησης την συναινετική στάση του Εισηγητή της Ν.Δ..

Εκτιμώ ότι η Αξιωματική Αντιπολίτευση, όπως και όλοι σε αυτή την αίθουσα, έχουμε τον ίδιο βαθμό ευαισθησίας και ανησυχίας για το τεράστιο πρόβλημα της ανεργίας. Έχω υποστηρίξει και σε άλλες συζητήσεις, ότι στο βαθμό που επιτεύχθηκε η αντιμετώπιση των διδύμων ελλειμμάτων, η Κυβέρνηση θα πρέπει να γίνει μονοθεματική και να προσανατολιστεί στην αντιμετώπιση του προβλήματος της ανεργίας βραχυπρόθεσμα με ανορθόδοξα εργαλεία, μέχρι να λυθεί το πρόβλημα μέσω ανάπτυξης.

Η ελληνική οικονομία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει ένα ιστορικό δημιουργίας πενήντα με εξήντα χιλιάδων θέσεων εργασίας ετησίως, όταν είχε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Αν επαναπαυθούμε σε αυτή την ιστορική εμπειρία, ένας 25χρονος άνεργος κινδυνεύει να βρει δουλειά όταν σαρανταρίσει. Το αντέχουμε αυτό ως κοινωνία; Πιστεύω πως κανείς σε αυτή εδώ την αίθουσα δε το θέλει. Πρωτώς, λοιπόν, τους συναδέλφους του ΣΥΡΙΖΑ να μας πουν, τι πραγματικούς ρυθμούς ανάπτυξης χρειάζεται η οικονομία για να δημιουργεί, όχι πενήντα χιλιάδες αλλά 150 χιλιάδες θέσεις εργασίας το χρόνο;

Εκτιμώ, πάνω από 5% ετησίως. Είναι εφικτό αυτό; Θα συμφωνήσω με όσους υποστηρίζουν ότι οι μεταρρυθμίσεις δεν φτάνουν. Το αντίθετο. Αρχικά μπορεί να μειώνουν το εισόδημα, μεσοπρόθεσμα τονώνουν την ανάπτυξη. Αν ναι, με ποια εργαλεία πολιτικής; Με ποιες συνθήκες ρευστότητας στην οικονομία; Γιατί παρακολουθώ τα στελέχη σας να λένε, ότι η λύση στο διαρθρωτικό έλλειμμα ρευστότητας, με το οποίο βρίσκεται αντιμέτωπο το Ελληνικό Τραπεζικό Σύστημα, είναι η κρατικοποίηση των Τραπεζών.

Εάν, κρατικοποιηθούν οι Τράπεζες θα δίνουν δάνεια, γιατί θα έρθει ο καλός φιλο-αναπτυξιακός Διοικητής που θα ορίσει ο ΣΥΡΙΖΑ και θα μοιράζει δάνεια. Μα οι υφιστάμενες καταθέσεις έχουν όλες μετασχηματιστεί σε δάνεια και επειδή οι Τράπεζες εξακολουθούν να έχουν περισσότερα δάνεια - τα οποία σε σημαντικό ποσοστό δεν εξυπηρετούνται - από όσες είναι οι καταθέσεις, καλύπτουν τη διαφορά από τη ρευστότητα που τους χορηγεί το Ευρωσύστημα. Γιατί οι Τράπεζες δεν έχουν πρόσβαση στις κεφαλαιαγορές για να καλύψουν το έλλειμμα ρευστότητας.

Τι θα κάνετε; Θα εκβιάζετε το ευρωσύστημα για περισσότερη ρευστότητα από την μια, και από την άλλη θα σκίζετε τα μνημόνια με άρθρο μονό; Ή έχετε κατά νου, μια διαδικασία επιτάχυνσης της ανάπτυξης μέσω των πόρων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων; Αυτοί οι πόροι από μόνοι

τους δεν φθάνουν. Θα χρειαστούν επιπρόσθετα πάνω από 30 δισ. ευρώ - και στελέχη σας το λένε αυτό. Ποιος θα τα δώσει αυτά; Οι Ευρωπαίοι Εταίροι;

Να σας θυμίσω ότι μετά την ψήφιση του νέου κανονισμού 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για πρώτη φορά η Ε.Ε. έχει το δικαίωμα να περικόπτει τους πόρους του ΕΣΠΑ, αν μια χώρα δεν είναι συνεπής στις δεσμεύσεις της ως προς την Ε.Ε.. Εσείς τι θα κάνετε; Από τη μια θα διεκδικείτε περισσότερους πόρους, και από την άλλη θα σκίζετε μνημόνια, διατρέχοντας τον κίνδυνο να χάσετε τους ήδη συμφωνημένους πόρους;

Η χώρα έχει ανάγκη από μια πραγματική μεταρρύθμιση που θα τη στηρίξουν όλα τα Κόμματα και από ένα νέο σχέδιο Μάρσαλ από την Ευρώπη για τις χώρες σε ύφεση. Ίσως ο Κέυνς να το ξέχασε αυτό στην επιστολή που υπαγόρευσε στον κ. Τσακαλώτο για να τη δώσει στον κ. Στουρνάρα. Ή να είναι η πρόταση μιας δεύτερης επιστολής στο μέλλον. Πάντως η άρνησή σας, να συμφιλιωθείτε με την κοινή λογική και να απαντήσετε σε αυτονόητα ερωτήματα, είναι καταστροφική.

Η χώρα εκλαμβάνεται στο εξωτερικό πάλι ότι κινδυνεύει πολιτικά, γιατί η Αξιωματική Αντιπολίτευση πρεσβεύει παιδαριώδεις λύσεις και λαϊκίστικες ελαφρότητες. Γι' αυτό, λοιπόν, συνάδελφοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης μην ξανοίγεστε στα βαθιά νερά. Γιατί, αν ποτέ βρεθείτε στην εξουσία, τις δικές μας βασικές πολιτικές επιλογές θα ακολουθήσετε. Αυτές που τώρα καταγγέλλετε.

Και απόδειξη είναι, ότι και άλλοι πρώην αντιμνημονιακοί, τώρα κατάλαβαν πόσο αρνητικός είναι ο συσχετισμός των δυνάμεων στην Ευρώπη και πόσο δίκιο είχαμε όταν το λέγαμε τα προηγούμενα χρόνια. Υιοθέτησαν τις βασικές πολιτικές μας επιλογές. Όποιος και να αναλάβει την εξουσία - εξαιρώ το Κ.Κ.Ε, αυτό θα κάνει. Γιατί ό,τι και να λέμε, ότι και να λέτε, ήταν και είναι ο μόνος λογικός δρόμος για να μην τελειώσουμε ως χώρα. Στηρίζουμε και ψηφίζουμε τον Απολογισμό - Ισολογισμό του έτους 2012.

Φίλιππος Σαχινίδης

Βουλευτής Λαρίσης

ΕΙΣΗΓΗΣΗ
ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΟΡΗΤΡΙΑΣ
ΤΩΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΜΑΡΙΑΣ ΚΟΛΛΙΑ-ΤΣΑΡΟΥΧΑ
ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΣΕΡΡΩΝ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Απολογισμό και τον Ισολογισμό του Κράτους οικονομικού έτους 2012
της Ειδικής Αγορήτριας των Ανεξαρτήτων Ελλήνων

Μαρίας Κόλλια-Τσαρουχά

Βουλευτή Σερρών

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καλωσορίζω σε αυτήν Επιτροπή τους κύριους του Ελεγκτικού Συνεδρίου, μα βρίσκομαι σε μια περίεργη θέση, γιατί ως Βουλευτής της Ν.Δ. τότε, είχα ψηφίσει τον Προϋπολογισμό του 2012, συρόμενη πίσω από την τότε απόφαση του κ. Σαμαρά, να μπούμε μέσα στην Κυβέρνηση του κ. Παπαδήμου και να τη στηρίξουμε.

Σήμερα, λοιπόν, που δεν είμαι μέσα στην Κυβέρνηση και την κυβερνητική παράταξη, αλλά σε ένα Κόμμα, το οποίο, για πάρα πολλούς λόγους, δικαίως ή αδίκως, εγώ θα έλεγα αδίκως τις περισσότερες φορές λοιδορείται και βάλλεται από πάρα πολλές πλευρές, για αυτά που από την αρχή υποστήριζε και υποστηρίζει, καλούμαι να τοποθετηθώ επί του απολογισμού του έτους 2012.

Θα ήθελα να σας πω ότι έχει αποδειχθεί ότι για εκείνα που έλεγε ο κ. Σαμαράς, ο προλαλήσας είπε αμφιθυμία, με αυτά που έγιναν στο πέρασμα του χρόνου μέχρι σήμερα και αυτά που συνεχίζουν να συμβαίνουν, είχε δίκιο. Αυτές είναι οι πρώτες σκέψεις μου για να σας πω ότι χαιρετίζω κατ' αρχάς το γεγονός ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο θα ελέγχει την αποτελεσματικότητα, πέρα από τη νομιμότητα και την εφαρμογή των μέτρων και των κονδυλίων.

Όμως, βλέπω τουλάχιστον από τη μέχρι τώρα πορεία, ότι δεν φταίτε μόνο εσείς, αλλά φταίει η γενική δομή του ελληνικού κράτους και η αποδόμησή του λόγω των μνημονιακών πολιτικών, ώστε να μην υπάρχει η δυνατότητα του απόλυτου ελέγχου της αποτελεσματικότητας των μέτρων και των κονδυλίων.

Επίσης, μόνο το να τα πάμε καλά με τους αριθμούς, κύριε Υπουργέ, δεν αρκεί. Το έχουμε πει αλλά τώρα το λέμε περισσότερο από κάθε άλλη φορά, το να πηγαίνουμε καλά στους αριθμούς και στις όποιες μετρήσεις, δεν σημαίνει ότι αυτό έχει να κάνει με ότι περνάει πραγματικά ο ελληνικός λαός, ένας ελληνικός λαός εξοντωμένος από τα μέτρα και από την ύφεση, από την ανεργία, από την υποχώρηση του κοινωνικού κράτους, ακόμα και του κράτους δικαίου, απ' όλη αυτή την οπισθοχώρηση σε πράγματα και κατακτήσεις του ελληνικού κράτους προηγούμενων χρόνων.

Δεν μιλάω σαν συνδικαλίστρια, γιατί δεν ήμουν ποτέ, όμως σπουδαία δικαιώματα ανθρώπινα υποχωρούν μπροστά στο να είμαστε σωστοί απέναντι σε αυτές τις δεσμεύσεις, που έχουν αναλάβει όλες οι κυβερνήσεις των μνημονίων, ώστε να έχουμε την περιβόητη δημοσιονομική προσαρμογή και να είμαστε προφανώς μέσα στη ζώνη του ευρώ, ένα ευρώ το οποίο σε λίγο δεν θα υπάρχει σε καμία ελληνική τσέπη, παρά μόνο σε πολύ λίγες.

Η αμφισβήτηση της ορθότητας των μέτρων, του οδικού χάρτη των μνημονίων κύριε Υπουργέ, για το οποίο ευθύνεται προφανώς η Κυβέρνηση, ότι δεν είχε σε όλες τις προηγούμενες παρεμβάσεις και συνεννοήσεις της με την Τρόικα, τη δυνατότητα και ικανότητα να επηρεάσει, όπως είχε υποσχεθεί ο κύριος Σαμαράς και πριν τις εκλογές του 2012, με την περιβόητη διαπραγμάτευση με την Τρόικα και τις αποφάσεις των Βρυξελλών, ώστε να υπάρχει καλύτερη αντιμετώπιση της χώρας μας και βέβαια της ελληνικής οικονομίας.

Σίγουρα δεν είστε εσείς αρμόδιοι γι' αυτό, αυτό είναι πιο πολύ πολιτική τοποθέτηση, όμως πρέπει να σας θυμίσω ότι πάρα πολλά στελέχη της Τρόικα και του ΔΝΤ παραδέχτηκαν ότι το πρόγραμμα της λιτότητας ήταν λάθος, δηλαδή π.χ. ο περιβόητος πολλαπλασιαστής. Πάρα πολλά στελέχη ακόμα και των Βρυξελλών μιλούν για λάθος πρόγραμμα, το οποίο συνεχίζει να εφαρμόζεται, λες και οι υπουργοί της Κυβέρνησης πρωτοστατούντος του κ. Σαμαρά, κάνουν πως δεν ακούν, μη εναντιωμένοι σε αυτές τις λάθος πολιτικές, οι οποίες επιβάλλονται από τα μνημόνια.

Από την άλλη πλευρά, η πολιτική της εσωτερικής υποτίμησης, αυτό που βιώνουν όλοι οι Έλληνες, επιδιώκει τη βελτίωση υποτίθεται της ανταγωνιστικότητας, η οποία όμως μέχρι στιγμής δεν βλέπουμε να έχει επέλθει, ούτε με τη μείωση των μισθών. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ακολουθεί τη δική της πολιτική, του υπερτιμημένου ευρώ, μέσα από τις διαρκείς ανατιμήσεις έναντι του δολαρίου. Συμπαράσχει λοιπόν, τη δική μας οικονομία, η οποία σίγουρα επηρεάζεται από τη διεθνή κατάσταση, από την άλλη όμως δε μπορούν μονίμως η Ελλάδα να είναι το μαύρο πρόβατο, επειδή ο κ. Παπανδρέου αποφάσισε τότε με λάθος στοιχεία, τουλάχιστον παραποιημένα, να βάλει τη χώρα σε αυτή την περιπέτεια, την οποία δυστυχώς ακολούθησε και ο κ. Σαμαράς.

Κύριε Υπουργέ, θα ήθελα πάρα πολύ να διαψεύδομαι για αυτά τα οποία λέω, για τις προβλέψεις των εσόδων και των εξόδων. Ιδιαίτερα οι προβλέψεις των εσόδων σας εκθέτουν για πολλοστή φορά. Αναγνωρίζω την εργατικότητα και την προσπάθεια να κάνετε αυτό το οποίο έχετε ορκιστεί ενώπιον του ελληνικού λαού, του Συντάγματος και ενώπιον προφανώς του Θεού. Ωστόσο,

θα πρέπει να δούμε επιτέλους όλοι, η Βουλή και το Ελεγκτικό Συνέδριο και η Κυβέρνηση, τους Έλληνες, πως ζουν και πως θα ζήσουν τα επόμενα χρόνια.

Όπως σας δήλωσα και στην τοποθέτησή μου, στην εισήγησή μου για τη συζήτηση του προϋπολογισμού του 2014, φοβάμαι ότι σε ένα με δύο χρόνια δεν θα υπάρχουν χρήματα για να πάρετε φόρους. Άρα, θα πρέπει τάχιστα όλοι μας να αποφασίσουμε πως θα πορευτούμε ως ευνομούμενο κράτος ή ως οργανωμένη πολιτεία τα επόμενα χρόνια, για να διασφαλίσουμε την εθνική μας κυριαρχία, η οποία έχει παραχωρηθεί και λόγω των μνημονίων.

Όμως, κυρίως για μένα εθνική κυριαρχία είναι το να υπάρχουμε ζωντανοί, χαρούμενοι και ευτυχισμένοι Έλληνες. Αυτή τη στιγμή, αυτό τείνει να μην υπάρχει και για μένα είναι ότι χειρότερο να χαθεί η αξιοπρέπεια, η ελπίδα από τους Έλληνες για το μέλλον τους και αυτό θα πρέπει να μας βάλει μπροστά στις ευθύνες μας όλους. Ότι έχει να κάνει κύριε Πρόεδρε, με τα πιο συγκεκριμένα στοιχεία τα οικονομικά και τις όποιες αντιρρήσεις θα μου δώσετε την προθεσμία να τα καταθέσουμε ως την Πέμπτη, αλλιώς θα μας επιτρέψετε να τα πούμε στην Ολομέλεια. Προφανώς επιφυλάσσομαι για την Ολομέλεια και για την ψήφο που θα δώσουμε ως Ανεξάρτητοι Έλληνες.

Μαρία Κόλλια-Τσαρουχά

Βουλευτής Σερρών

ΕΙΣΗΓΗΣΗ
ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΟΡΗΤΡΙΑΣ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ
ΑΣΗΜΙΝΑΣ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ
ΒΟΥΛΕΥΤΗ Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Απολογισμό και τον Ισολογισμό του Κράτους οικονομικού έτους 2012
της Ειδικής Αγορήτριας της Δημοκρατικής Αριστεράς

Ασημίνας Ξηροτύρη-Αικατερινάρη

Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θέλω να ευχαριστήσω το Ελεγκτικό Συνέδριο για την πολύ τεκμηριωμένη παρουσίαση που έχει κάνει, όσον αφορά τον απολογισμό και ισολογισμό του κράτους για το 2012. Ακούμε με θετική προσέγγιση τις προτάσεις που κάνει για περαιτέρω βελτίωση του ελεγκτικού του ρόλου.

Κύριοι συνάδελφοι, άνοιξε μια μεγάλη συζήτηση. Τόσο μεγάλη συζήτηση δεν κάναμε ούτε κατά τον προϋπολογισμό του 2014 πριν από δύο μήνες. Τι έγινε λοιπόν το 2012; Ήταν ένα κρίσιμο έτος.

Χαρακτηρίζονταν από αστάθεια και αβεβαιότητα και σε αυτό το κρίσιμο έτος που χρειάστηκε ένας πρόσθετος προϋπολογισμός, το PSI και η μερική αναδιάρθρωση του χρέους, η ανταλλαγή ομολόγων, μια μικρή σχετικά μείωση των επιτοκίων, προσπάθεια δηλαδή να απαλυνθεί το τεράστιο αδιέξοδο που δημιούργησε η πολιτική των μνημονίων και βέβαια μετά τις εκλογές του Ιουνίου 2012 συγκροτήθηκε η τρικομματική κυβέρνηση.

Να δούμε - με οδηγεί κυρίως η τοποθέτηση του κ. Σαχινίδη που ανέφερε ότι τα πράγματα είχαν μέχρι τότε ρυθμιστεί πολύ καλά και ότι κάποιοι αδικαιολόγητα μεταξύ των οποίων και η ΝΔ δεν διέβλεπαν από τότε ότι θα οδηγούνταν σε λύση του προβλήματος. Είναι γεγονός, ότι δεν έχουμε οδηγηθεί στις λύσεις που αναμέναμε, γιατί τα προγράμματα διάσωσης της οικονομίας για τη δημοσιονομική εξυγίανση και τη σταθεροποίηση, που εφαρμόστηκαν από το 2010, κοινώς τα μνημόνια, εφάρμοσαν μια πολύ σκληρή οικονομική αντίληψη, ότι πάνω απ' όλα προέχει η λιτότητα και αυτό σημαίνει ταχεία διόρθωση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων. Επομένως, σφιχτή εισοδηματική πολιτική, εγκατάλειψη σε μεγάλο βαθμό της κοινωνικής πολιτικής και του κοινωνικού κράτους και πολύ περισσότερο πλήρης στασιμότητα στην αναπτυξιακή διαδικασία που δυστυχώς εξακολουθεί μέχρι σήμερα.

Τριάμισι χρόνια από την έγκριση της πρώτης συμφωνίας η οικονομική κατάσταση εισήλθε στον έκτο συνεχόμενο χρόνο πρωτοφανούς ύφεσης, ύφεση που το 2012 υπερέβη όλες τις προβλέψεις και την ιστορία, αφού είναι παγκοσμίως η τρίτη μεγαλύτερη ύφεση τα τελευταία 100 χρόνια, ξεπερνώντας και αυτή τη μεγάλη ύφεση των ΗΠΑ.

Αυτό, το ότι εφαρμόστηκε το πιο βίαιο πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής, ακόμη και τα στελέχη της τρόικας και της Ε.Ε., αναγκάστηκαν να το παραδεχθούν, για να αναγνωρίσουν επιτέλους τα βασικά προβλήματα, τα οποία υπήρξαν και υπάρχουν σ' αυτά τα προγράμματα δημοσιονομικής προσαρμογής. Τα τελευταία χρόνια, όπως είπα, η χώρα μας είχε τη μεγαλύτερη πτώση του Α.Ε.Π. της κατά $\frac{1}{4}$ και το μεγαλύτερο δημοσιονομικό σοκ. Έφτασε από ένα τεράστιο πρωτογενές έλλειμμα 13,6%, να έχει κυκλικά προσαρμοσμένο πλεόνασμα το 2012 2,1% και το 2013 4,3%, όσο δεν έχει και η ίδια η Γερμανία, πολύ πάνω από το μέσο όρο στην ΕΕ. Αυτό επιβλήθηκε και επιτεύχθηκε, γιατί έγιναν τεράστιες θυσίες από τον ελληνικό λαό, υπήρξε μεγάλη αναπτυξιακή στασιμότητα, μείωση της παραγωγικότητας της εργασίας μετά και τη μεγάλη εσωτερική υποτίμηση, εκτόξευση της ανεργίας στο 27%, μείωση των επενδύσεων κατά 40% και το δραματικότερο φτωχοποίηση μεγάλου τμήματος του πληθυσμού.

Η χώρα αναγκάστηκε σε μια βίαιη προσαρμογή, είναι σαν να βγήκαμε σήμερα από μία πολεμική σύρραξη, και τώρα έχουμε μπροστά μας να διορθώσουμε αυτές τις πληγές, να επανεκκινήσουμε την ανάπτυξη και παράλληλα, να δούμε τι θα κάνουμε με τη διαχείριση ενός χρέους που απ' όλους πλέον, όχι μόνο από εμάς, αλλά και από τους εταίρους και ιδιαίτερα, από τους εταίρους στην Ε.Ε., διαπιστώνεται ότι πράγματι δεν είναι βιώσιμο και πρέπει να ληφθούν σημαντικά μέτρα αναδιάρθρωσής του. Άρα, μέσα από αυτό το σκεπτικό θα πρέπει να προχωρήσουμε. Εμείς συμμετείχαμε στη τρικομματική κυβέρνηση, για να δημιουργήσουμε τότε συνθήκες σταθεροποίησης, γιατί το κλίμα ήταν ιδιαίτερα ασταθές και αβέβαιο και η χώρα θα οδηγούνταν με μαθηματική ακρίβεια στην πλήρη πτώχευση. Από την άλλη πλευρά, θα πρέπει και τώρα να μείνει η χώρα στη σχετική αυτή σταθεροποίηση, να μη βρεθεί το 2014 σε χειρότερη κρίση και να προχωρήσει σε μεγάλες αλλαγές στο πρόγραμμα προσαρμογής ώστε να συνδεθεί με την ανάπτυξη και την κοινωνική προστασία και με εθνικό σχέδιο να διεκδικήσει άμεσα από τους εταίρους την αναδιάρθρωση του χρέους.

Πέρα από τον προϋπολογισμό του 2012, θα πω και κάποια πράγματα στο τέλος για την πορεία του Προϋπολογισμού του 2013 και τα αποτελέσματα που παρουσίασε ο κ. Υπουργός. Το ότι υπάρχει αυτή η σταθεροποίηση, το ότι υπάρχει αυτό το μεγάλο ή μικρό πλεόνασμα, είναι γεγονός. Εμείς είμαστε θετικοί στο να υπάρχει πρωτογενές πλεόνασμα και ήμασταν αυτοί που κατοχυρώσαμε – και κατοχυρώθηκε πια και έγινε ένα είδος νόμου του κράτους – ότι το 70% του πρωτογενούς πλεονάσματος θα πηγαίνει στην κοινωνική προστασία, αλλά θέλουμε να υπάρχει όντως ένα βιώσιμο πρωτογενές πλεόνασμα, το οποίο θα στηρίζεται στην εφαρμογή πολιτικών που θα ξεπερνούν τα όρια

των συμβατικών δεσμεύσεων της χώρας με τους δανειστές. Οι πολιτικές θα εντάσσονται σε έναν συνολικό σχεδιασμό και όχι στην υπερφορολόγηση, σε πρόσθετα δηλαδή βάρη στον ελληνικό λαό. Αν δημιουργούμε την κοινωνική στέρηση και την φτωχοποίηση του πληθυσμού και ερχόμαστε μετά με ένα πλεόνασμα που προέρχεται από εκεί, για να διορθώσουμε μερικώς ή ολικώς τα πράγματα, δεν κάνουμε τίποτα. Δημιουργείται ένας φαύλος κύκλος όλης αυτής της κατάστασης. Πρέπει να υπάρξει από κει και πέρα, ένα ισχυρό αναπτυξιακό σοκ και ένα πρόσθετο οικονομικό πρόγραμμα από τους εταίρους, που θα βοηθήσει στην έξοδο από την κρίση, τη μείωση της ανεργίας, την έξοδο από την ύφεση με επενδύσεις, την αύξηση των εξαγωγών κτλ.

Μου δίνεται η ευκαιρία σε αυτή τη συζήτηση να επαναλάβω τώρα, επειδή βλέπω ότι υπάρχει μια τεράστια καθυστέρηση, ότι η κυβέρνηση πρέπει να ξεκινήσει από τώρα και να κατοχυρώσει σημαντικά βήματα για τα θέματα της διαχείρισης του μη βιώσιμου χρέους. Εάν τα αφήσουμε και αυτά πίσω, μετά τις ευρωεκλογές, ακόμη και οι εταίροι που γνωρίζουν τα προβλήματα δεν πρόκειται αργότερα να κάνουν τίποτα. Θα μας σέρνουν, όπως μας σέρνουν μέχρι τώρα συνεχώς. Πρέπει, λοιπόν, για να μπορέσει να επιβιώσει αυτή η χώρα, να αξιοποιηθούν οι θυσίες του ελληνικού λαού, να σταθεροποιηθεί ένα πρωτογενές πλεόνασμα και να μπορέσει η χώρα να βγει στις αγορές σιγά σιγά, χωρίς να έχει ανάγκη ένα τρίτο και ένα τέταρτο μνημόνιο, πρέπει να υπάρξει αναδιάρθρωση του χρέους, μετακύλιση των ομολόγων, μείωση των επιτοκίων στο ύψος του 0,5 τουλάχιστον της ΕΚΤ και αργότερα πρέπει να συζητηθεί το θέμα της απομείωσης του χρέους. Αυτά πρέπει να γίνουν τώρα, κύριε Υπουργέ.

Ο Πρωθυπουργός πρέπει να τα διεκδικήσει τώρα. Διαφορετικά, αυτά που προσπαθείτε τώρα εσείς, αυτά που προσπαθήσαμε εμείς με τη συμμετοχή μας στην κυβέρνηση και μετά είδατε ότι δεν μπορούν να υλοποιηθούν, αλλά που επιμένετε ότι μπορείτε να τα κάνετε, πρέπει να τα διεκδικήσουμε με έγκαιρα βήματα. Τουλάχιστον σε φραστικό επίπεδο, έχουμε και τη συμπαράσταση άλλων. Προχθές, ο Σβόμποντα είπε ότι τελείωσε, πρέπει να φύγει η Τρόικα από την Ε.Ε., ο Σουλτς ζήτησε τον απολογισμό των πεπραγμένων και έχουμε και την έκθεση για τη λειτουργία της τρόικας. Αυτό δεν το συζητήσαμε κύριε πρόεδρε, το αφήσαμε για πάρα πίσω. Η έκθεση είναι καταπέλτης. Θα έλεγα ότι μας καλύπτει κιόλας και είδα και την απάντηση του κ. Στουρνάρα σε ορισμένα ερωτήματα, που βάζει και αυτός τον προβληματισμό. Πότε θα τα λύσουμε αυτά τα θέματα; Πόσο θα περιμένουμε;

Αυτό το δίμηνο - τρίμηνο είναι κρίσιμο για να πετύχουμε να αξιοποιήσουμε τις θυσίες του ελληνικού λαού και να μπορέσουμε να αξιοποιήσουμε και αυτό το κλίμα, το οποίο όντως έχει

δημιουργηθεί στην Ε.Ε.. Είναι κλίμα για τις ευρωεκλογές; Εν πάση περιπτώσει, αυτό εμείς πρέπει να το αξιοποιήσουμε και να πιέσουμε πριν τις ευρωεκλογές.

Νομίζω ότι οι παρατηρήσεις του ελεγκτικού συνεδρίου στο κείμενο του Προϋπολογισμού του 2012 είναι ουσιαστικές. Διαπιστώνεται και εδώ υστέρηση στην είσπραξη των εσόδων και των άμεσων φόρων, αλλά κυρίως των έμμεσων φόρων. Συζητάμε τώρα, αν έχουμε εισπράξει το φόρο από το ΕΤΗΔΕ. Ήταν όμως ένας έκτακτος φόρος, ο οποίος έγινε μόνιμος και η όποια υστέρηση βέβαια δεν είναι μόνο από τις αδυναμίες εισπραξιμότητας, που όντως έχει ακόμη ο φορολογικός μηχανισμός. Είναι το ότι οι πολίτες πια έχουν εξαντλήσει την φοροδοτική τους ικανότητα από το 2012 και σήμερα ακόμη περισσότερο. Επομένως, υπάρχουν δύο λόγοι που δεν μπορούμε να εισπράξουμε τα έσοδα. Πρώτον, γιατί ακόμη ο φοροεισπρακτικός μηχανισμός παρουσιάζει προβλήματα, κυρίως για να εισπράξει έσοδα από τους κατέχοντες, από τις λίστες, από το να πατάξει το λαθρεμπόριο κ.λπ. και όλα αυτά φορτώνονται στα συνήθη υποζύγια. Έχουμε, λοιπόν, προβλήματα, τονίζει η έκθεση, ότι από αυτά τα οποία έχουμε καταγράψει ότι πρέπει να εισπράξουμε, δεν εισπράττουμε ούτε καν το 50%, άρα συνεχίζουν να υπάρχουν αυτά τα προβλήματα.

Υπάρχουν προβλήματα, κ. Υπουργέ, με το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων είχε υστέρηση το 2012, γιατί ακριβώς υπήρχε υστέρηση στα θέματα της προώθησης του προγράμματος, της υλοποίησης του προγράμματος. Δηλαδή, είχαμε το αρχικό ποσό που δεν απορροφήθηκαν τα 7.700 δις. Αυτό δημιούργησε τη δικαιολογία στο να μειώσουμε το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και το 2013 και το 2014 πάλι 200 εκατ. απ' αυτό που προβλέπαμε στην αρχή, προκειμένου να ισοσκελίζουμε με το πρωτογενές πλεόνασμα.

Βλέπετε, όμως, τώρα που πράγματι ο κ. Χατζηδάκης κι εσείς λέτε ότι «απορροφήσαμε», θα μπορούσαμε να είχαμε απορροφήσει και τα έξι 6.850, που είχατε προβλέψει, και όχι να μείνουμε στα 200 λιγότερα. Είναι εκ των ουκ άνευ ότι οι δημόσιες επενδύσεις και η απορρόφηση των κονδυλίων του ΕΣΠΑ, αλλά και η ενίσχυση του εθνικού σκέλους των δημοσίων επενδύσεων, είναι ο βασικότερος πολλαπλασιαστής της ελληνικής οικονομίας και μια αρχή για ν' αρχίσει το «κουβάρι» της αναπτυξιακής διαδικασίας και της πάταξης της ανεργίας. Με τέτοια θέματα, τα οποία στοιχειωδώς τα έχει καταλάβει ο καθένας, δεν χρειάζεται να είναι οικονομολόγος ή μηχανικός, για το πόσο σοβαρές είναι τουλάχιστον οι δημόσιες επενδύσεις για την ανάπτυξη του τόπου.

Προχωρώ στο ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο, πράγματι, συνεχίζει να εκφράζει αυτές τις ανησυχίες για τη διαπιστωμένη υστέρηση των πραγματικά εισπραχθέντων, που οφείλεται, κυρίως, στις

εισπράξεις των φορολογικών εσόδων. Για την απόκλιση που παρατηρείται στην εισπράξη των έμμεσων και άμεσων φόρων, εκφράζονται και απ' το Ελεγκτικό Συνέδριο οι ανησυχίες και οι αβεβαιότητες για τα θέματα της βιωσιμότητας του χρέους και για τις προοπτικές ανάπτυξης της χώρας. Εδώ είναι το μεγάλο πρόβλημα, που πρέπει να δούμε. Βλέπουμε, δηλαδή, τον προϋπολογισμό του 2012, ο οποίος εφαρμόζε στεγνά την πολιτική των μνημονίων και δεν είχε καμία χαραμάδα για τα θέματα της ανάπτυξης.

Άντε, λοιπόν, μέχρι τότε να πούμε ότι προείχε η σταθεροποίηση και μετά θα έρθει η ανάπτυξη. Μα, το ίδιο συμβαίνει και το 2013. Εμείς και όταν ήμασταν στη τρικομματική Κυβέρνηση ως Δημοκρατική Αριστερά, δεν είχαμε συμφωνήσει μ' αυτή την οικονομική πολιτική. Θεωρούσαμε ότι παράλληλα με τη σταθεροποίηση, έπρεπε να υπάρχει ανάπτυξη. Διότι, πραγματικά οδηγούμαστε συνέχεια σ' ένα φαύλο κύκλο λόγω της αυξημένης ύφεσης, της τεράστιας ανεργίας και πολλών άλλων παρενεργειών, οι οποίες γίνανε. Τουλάχιστον απ' το 2012 έπρεπε να είχε βρεθεί αυτό το μείγμα της πολιτικής: Σταθεροποίηση, και ταυτόχρονα προσπάθεια για την ανάπτυξη.

Νομίζω ότι εδώ δεν έγιναν αυτές οι προσπάθειες, που έπρεπε να γίνουν και σ' αυτό θεωρώ ότι ο κ. Σαχινίδης υπερέβαλε πολύ περί της επιτυχούς σύνθεσης αυτών των προγραμμάτων και της προσπάθειας εφαρμογής τους. Ο τρόπος εφαρμογής του προγράμματος προσαρμογής δημιούργησε περαιτέρω επιβάρυνση στα μεσαία και φτωχά στρώματα. Η δημοσιονομική προσαρμογή ήταν βίαιη, επεβλήθη απ' το εξωτερικό, αλλά έγινε ακόμη πιο βίαιη, διότι φτωχοποίησε περαιτέρω τον πληθυσμό, έκανε κατά τη λαϊκή έκφραση τους φτωχούς φτωχότερους και τους πλούσιους δεν τους επηρέασε καθόλου ή τους έκανε ακόμη πλουσιότερους.

Δηλαδή, οι εσωτερικές μας αδυναμίες, πρώτα το να πάρουμε απ' τους κατέχοντες τα χρήματα, αυτό επιβάρυνε συνέχεια τα φτωχά και μεσαία στρώματα. Αυτή η αδυναμία του Κράτους να εισπράττει τα έσοδά του επιβαρύνει συνεχώς τα συνήθη υποζύγια. Από την άλλη πλευρά οι φόροι πάλι πηγαίνουν στους ίδιους και στους ίδιους - υπερφορολόγηση, λοιπόν. Από την άλλη πλευρά παντελής έλλειψη ρευστότητας στην αγορά, το όλο μείγμα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, που είναι η ραχοκοκαλιά της ανάπτυξης, το μόνο που έχει εισπράξει αυτή τη στιγμή, είναι ότι θεωρούνται συλλήβδην φοροδιαφυγάδες και έχουν τεράστια προβλήματα στο δανεισμό.

Ακόμη και πόροι, οι οποίοι έχουν κατευθυνθεί προς τις ΜμΕ, π.χ. 2 δις προς το ΕΤΕΑΝ απ' το Υπουργείο Ανάπτυξης, αφού τα πήραμε από άλλα προγράμματα του ΕΣΠΑ, 1,4 δις. από την Τράπεζα Ευρωπαϊκών Επενδύσεων, που είδαμε και πάθαμε να μας τα δώσει κ.λπ.. Λόγω της

στασιμότητας και της μη βούλησης των τραπεζών, ν' ανοίξουν έστω λιγάκι αυτή τη στρόφιγγα της δανειοδότησης και της στήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων από το 2012, το 2013, μπαίνουμε στο 2014, όλα αυτά τα χρήματα δεν αξιοποιούνται για την Ελλάδα. Έτσι είναι η χώρα διαρθρωμένη, μέσα από μικρομεσαίες που έχουν τα γνωστά προβλήματα, αλλά αυτές καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος της ανεργίας και δημιουργούν και τις προϋποθέσεις μιας ισόρροπης ανάπτυξης. Διαχέεται, δηλαδή, το αποτέλεσμα και τα οφέλη, όταν μπορέσουμε να υποστηρίξουμε αυτή τη δομή. Όμως, εμείς αντιμετωπίζουμε ως «προβληματικούς» και οι τράπεζες, βέβαια, πολύ περισσότερο.

Θέλω να πω, λοιπόν, ότι πρέπει να υπάρξει ένα άλλο μείγμα αναπτυξιακής πολιτικής, πρέπει να βρεθούν πόροι, πρέπει να διεκδικήσουμε και πρόσθετους πόρους και πρέπει να διεκδικήσουμε, πλέον, από τους εταίρους ότι δεν μπορεί η χώρα να σταθεί διαφορετικά, εάν δεν υπάρξει αναδιάρθρωση του χρέους, με μετακύλιση των ομολόγων, μείωση των επιτοκίων και απομείωση του χρέους.

Τα προβλήματα, τα οποία βλέπουμε στην εκτέλεση των προϋπολογισμών είναι, πράγματι, και μεγάλες εσωτερικές αδυναμίες, εδώ, στο να μπορέσουμε όντως να υλοποιήσουμε διαρθρωτικές αλλαγές. Φαίνεται, όμως, ότι αυτά τα προβλήματα μειώνονται έτσι όπως λέει και η έκθεση, αλλά οι προϋπολογισμοί είναι ιδιαίτερα σφιχτοί και θα έλεγε κανείς ότι έχουν ιδιαίτερα επαχθείς ρυθμίσεις για τα φτωχά και τα μεσαία στρώματα και δεν έχουν ακόμα αναπτυξιακό χαρακτήρα. Άρα, πέρα από το τυπικό και ελεγκτικό μέρος, υπάρχει τεράστιο πολιτικό θέμα και αναπτυξιακό στους προϋπολογισμούς, στους οποίους είτε κάνουμε σήμερα τον απολογισμό είτε στους προϋπολογισμούς που να αναφερθήκαμε για το 2014 και στην κριτική που θα κάνουμε για το 2013.

Δεν πρόλαβα τώρα για τα θέματα της πορείας του Προϋπολογισμού για το 2013. Δεν προλαβαίνω να το κάνω, παρόλα αυτά είδα επιμελώς τα θέματα του ενδεκάμηνου. Τα τελευταία αποτελέσματα και του Δεκεμβρίου δεν τα πρόλαβα, κύριε Υπουργέ. Μια ερώτηση που την κάνω συνέχεια, είναι ότι συνεχώς το θέμα της κοινωνικής προστασίας, ακόμη και στο ενδεκάμηνο έχει 42% μόνο απορρόφηση. Εάν μου πείτε ότι «περιμένουμε για να δώσουμε τα κοινωνικά επιδόματα ή το επίδομα αλληλεγγύης, τις φορολογικές δηλώσεις που πρέπει να κάνουν οι πολίτες». Είναι σοβαρό πρόβλημα αυτό. Αυτά είναι θέματα στοιχειώδους κοινωνικής πολιτικής και προστασίας, πρέπει να τα δούμε. Δεν εκταμιεύονται αυτά που είναι άκρως απαραίτητα αυτή τη στιγμή. Στο ενδεκάμηνο βλέπω 42% απορρόφηση στην κοινωνική προστασία και φέτος θα υπάρχει πάλι αυτό το πρόβλημα με τα

κοινωνικά επιδόματα. Πάλι θα περιμένετε τον Ιούνιο, για να αρχίσουν να καταβάλλονται τον Οκτώβριο ΚΟΚ.

Φαίνεται λίγο οξύμωρο αυτό που συζητάμε. Ο κανόνας είναι το κράτος να εισπράττει τα έσοδα και τα χρέη. Αυτή η εποχή είναι πολύ ταραγμένη. Κατ' αρχήν έχουμε ακόμη την τεράστια αδυναμία του κρατικού μηχανισμού να εισπράξει τις οφειλές από τις διάφορες λίστες, από τη λίστα Λαγκάρντ μέχρι τη λίστα των εμβασμάτων στο εξωτερικό έχοντας και όλα τα στοιχεία.

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε, πριν από δύο μήνες, ενώ με διαβεβαίωνε ο αρμόδιος Υπουργός ότι υπάρχουν καθυστερήσεις, αλλά το νομοθετικό πλαίσιο ήταν πλήρες και μπορούμε να εισπράξουμε τα λεφτά, φτάσαμε εσπευσμένα και μετά από πίεση και ερωτήσεις δικές μας, να κάνουμε παράταση της διαγραφής των χρεών για αυτά τα θέματα. Είναι πολύ σοβαρά αυτά τα ζητήματα. Πιο πολύ σοβαρό είναι αυτό εδώ και θα θέλαμε σε μια άλλη συνεδρίαση να κάνουμε μια συζήτηση, γιατί το αίσθημα του ελληνικού λαού είναι ότι το κράτος δεν εισπράττει από αυτούς που έχουν, ενώ εισπράττει από τους άλλους. Πράγματι, ένα μεγάλο μέρος της αδυναμίας των χρεών, είναι ότι αυτά τα στρώματα, τα οποία συνεχώς φορολογούνται, δεν έχουν φοροδοτική ικανότητα. Αυτό είναι το πολιτικό και κοινωνικό θέμα. Το άλλο παραμένει στις μεγάλες αδυναμίες που είτε έχει το νομοθετικό μας πλαίσιο είτε δεν προλαβαίνετε, εσείς ή το ΣΔΟΕ κλπ., να καλύψουν αυτές τις υποθέσεις και πάντοτε η προτεραιότητα πηγαίνεις τα συνήθη υποζύγια. Είναι μια μεγάλη συζήτηση και είναι λίγο οξύμωρο αυτό που συζητάμε αυτή τη στιγμή.

Οι επιφυλάξεις υπάρχουν για το 2012, όσον αφορά την πολιτική και τη σύνθεση αυτού του προϋπολογισμού. Για την εκτέλεσή του ενδεχομένως δεν θα έχουμε επιφυλάξεις, αλλά στην Ολομέλεια θα είναι πλήρης η τοποθέτησή μας.

Ασημίνα Ξηροτύρη-Αικατερινάρη

Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης

ΕΙΣΗΓΗΣΗ
ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΑΓΟΡΗΤΗ ΤΟΥ
ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ
ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΑΧΑΪΑΣ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Απολογισμό και τον Ισολογισμό του Κράτους οικονομικού έτους 2012

Του Ειδικού Αγορητή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας

Νικόλαου Καραθανασόπουλου

Βουλευτή Αχαΐας

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συζητώντας τον απολογισμό και ισολογισμό του κράτους, το πρώτο ερώτημα που έρχεται στην συζήτηση είναι, αν ο προϋπολογισμός εκτελέστηκε για το αντίστοιχο έτος. Το ερώτημα αυτό έχει μια ουσία, κατά τη γνώμη μας, στο γεγονός ότι η μη εκτέλεση του κρατικού προϋπολογισμού δεν δείχνει τόσο την ανικανότητα και την αδυναμία της κυβέρνησης στο να μπορέσει να διαχειριστεί τα μεγέθη, όσο στο γεγονός ότι αποτελεί αφορμή για να ξεδιπλώσει και να πάρει κατά τη διάρκεια του χρόνου νέα μέτρα σε βάρος των λαϊκών στρωμάτων. Επομένως, αν κάτι έχει σημασία για το κατά πόσο εκτελέστηκε ή όχι ο προϋπολογισμός, έχει να κάνει ακριβώς με αυτό το γεγονός, ότι η μη εκτέλεση του κρατικού προϋπολογισμού διαμορφώνει το περιβάλλον για να δημιουργήσει η κυβέρνηση ή η εκάστοτε κυβέρνηση, την κλιμάκωση, τη λήψη νέων αντιλαϊκών μέτρων στο όνομα της κάλυψης των δημοσιονομικών ή χρηματοδοτικών κενών.

Δεύτερον, μας ενδιαφέρει περισσότερο το πολιτικό περιεχόμενο της συζήτησης και όχι τόσο η αποτύπωση των μεγεθών, διότι ο κρατικός προϋπολογισμός αποτελεί ένα διαχρονικό εργαλείο στην κάθε κυβέρνηση για να εφαρμόσει την οικονομική της πολιτική και ταυτόχρονα ο κρατικός προϋπολογισμός δεν είναι τίποτα άλλο παρά ένα από τα βασικά εργαλεία για την ακόμη περαιτέρω, σε αντιλαϊκή κατεύθυνση, αναδιανομή του κοινωνικού παραγόμενου εισοδήματος. Όταν η πρώτη αναδιανομή γίνεται ακριβώς λόγω του εκμεταλλευτικού χαρακτήρα του συστήματος και της ατομικής ιδιοποίησης του κοινωνικά παραγόμενου πλούτου λόγω της υπεραξίας, που παρακρατούν οι καπιταλιστές από τους εργαζόμενους, έρχεται μετά και το ίδιο το αστικό κράτος να κάνει μια νέα αναδιανομή. Δηλαδή, το υπόλοιπο μέσω της φορολογίας να το πάρει από τους πολλούς για να το δώσει προκειμένου να εξυπηρετήσει, να χρηματοδοτήσει, πολιτικές που εξυπηρετούν τις ανάγκες των επιχειρηματικών ομίλων των λίγων. Βεβαίως, σε συνθήκες κρίσης, όπως είναι αυτές που περνάμε τώρα, αλλά και του 2012 που συζητάμε τα αποτελέσματα, αυτός ο αναδιανεμητικός χαρακτήρας σε βάρος των πολλών γίνεται ακόμη πιο οξυμένος και ακόμη πιο καθαρός.

Έτσι λοιπόν, στη συγκεκριμένη περίοδο για το 2012 και με τον κρατικό προϋπολογισμό, η κυβέρνηση ήθελε να ικανοποιήσει - όπως κάνει πάντα - τις νέες ανάγκες των επιχειρηματικών ομίλων, των μονοπωλιακών ομίλων, σε συνθήκες βαθιάς καπιταλιστικής κρίσης στη χώρα μας. Έτσι λοιπόν, η πολιτική της επιλογή ήταν να εξυπηρετήσει δύο στόχους, αλληλένδετους μεταξύ τους, με το πρώτο ζήτημα να είναι η δημοσιονομική πειθαρχία μέσα από το να φορτώνει τα βάρη της δημοσιονομικής εξυγίανσης και της διαχείρισης του δημόσιου χρέους στις πλάτες των πολλών, των λαϊκών στρωμάτων και της εργατικής τάξης και ταυτόχρονα, να προωθεί μια σειρά μέτρων διαρθρωτικού χαρακτήρα, δηλαδή, καπιταλιστικών αναδιορθώσεων, τα οποία στο σύνολό τους αποσκοπούν στην επόμενη μέρα. Δηλαδή, στην ημέρα της ανάκαμψης της οικονομίας, όπου θα έχει διαμορφωθεί ένα περιβάλλον πιο ανταγωνιστικό για τους επιχειρηματικούς ομίλους, που σημαίνει δηλαδή, ένα περιβάλλον όπου ο βαθμός εκμετάλλευσης της εργατικής τάξης θα ήταν ακόμα μεγαλύτερος και γι' αυτό ακριβώς το λόγο τα μέτρα αυτά αποσκοπούσαν, αφενός μεν στο να μειωθεί η τιμή της εργατικής δύναμης, να αφαιρεθούν μια σειρά δικαιώματα εργασιακά, ασφαλιστικά, αλλά και συνδικαλιστικού χαρακτήρα - η κατάργηση των συλλογικών συμβάσεων, ο καθορισμός αυθαίρετα από μεριάς της κυβέρνησης του κατώτερου μισθού, οι ανατροπές στις εργασιακές σχέσεις με την απελευθέρωση της αγοράς εργασίας - αλλά και ταυτόχρονα να διαμορφωθεί ένα νέο πεδίο δράσης για το υπερσυσσωρευμένο μεγάλο κεφάλαιο που αποτελεί και την εκδήλωση αυτής της καπιταλιστικής χρήσης. Από αυτή την άποψη, η συρρίκνωση του δημόσιου τομέα, η επέκταση της επιχειρηματικής δραστηριότητας του δημόσιου τομέα, η εκποίηση μέσω των ιδιωτικοποιήσεων και της απελευθέρωσης των αγορών, μια σειρά τομέων για τη δράση του μεγάλου κεφαλαίου.

Από αυτήν την άποψη, το 2012 είχε το χαρακτηριστικό γνώρισμα της ανάγκης ύπαρξης συμπληρωματικού προϋπολογισμού, γιατί ακριβώς το βάθος της κρίσης ήταν πολύ πιο μεγάλο από όσο είχε προϋπολογιστεί στην αρχή. Βεβαίως, ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός συνοδεύθηκε από νέου χαρακτήρα μέτρα, αντιλαϊκά, τόσο στο σκέλος των εσόδων, όσο και στο σκέλος των δαπανών, με μειώσεις μισθών, συντάξεων, αλλά και των κοινωνικών δαπανών στην υγεία, στην παιδεία, στην πρόνοια και στην κοινωνική ασφάλιση. Αυτή η αντιλαϊκή εξέλιξη καταγράφεται από τις συνθήκες διαβίωσης της εργατικής λαϊκής οικογένειας, των λαϊκών στρωμάτων, την αύξηση της ανεργίας, τα εκτεταμένα στρώματα φτώχειας και εξαθλίωσης, τις συνθήκες που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι και τα υπόλοιπα λαϊκά στρώματα της πόλης και της υπαίθρου.

Ένα χαρακτηριστικό γνώρισμα αυτής της εξέλιξης των πραγμάτων, είναι ότι παρά την φοροεπιδρομή που εξαπέλυσε η κυβέρνηση, η αύξηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών σε πολύ μεγάλο μέγεθος αντανakλά την αδυναμία των λαϊκών στρωμάτων να μπορέσουν να ανταποκριθούν στη νέα φορολογική αυτή επιδρομή. Όμως, αυτό από μόνο του δεν είναι η απάντηση του ζητήματος κατά τη γνώμη μας. Η υπόθεση των ληξιπρόθεσμων οφειλών έχει ακριβώς χαρακτήρα ότι μέσα σε αυτή αποτυπώνεται η ευνοϊκή προδιάθεση της κυβέρνησης απέναντι στη δράση του μεγάλου κεφαλαίου, όπου ουσιαστικά ένα πολύ μεγάλο τμήμα των ληξιπρόθεσμων οφειλών αφορά επιχειρηματική δραστηριότητα και οι εισπρακτικοί μηχανισμοί, με τον ένα ή με τον άλλο τρόπο, διαμορφώνουν ένα τέτοιο πεδίο διατήρησης αυτής της κατάστασης. Αντίθετα, υπάρχει μια πολύ μεγάλη ευαισθησία στο να προσπαθήσουν με διάφορους τρόπους και νέα μέσα να προχωρήσουν σε κατασχέσεις ληξιπρόθεσμων οφειλών που δεν ξεπερνούν τις μερικές εκατοντάδες ευρώ. Από αυτήν την άποψη, κατά τη γνώμη μας, θα έπρεπε να υπάρξει ένας διαχωρισμός και ουσιαστικά ο εισπρακτικός μηχανισμός να κινηθεί στην είσπραξη αυτών των ληξιπρόθεσμων οφειλών που αφορούν πολύ μεγάλα οικονομικά συμφέροντα και πολύ μεγάλους επιχειρηματικούς ομίλους.

Βεβαίως, αυτή η πολιτική που εφαρμόζεται, είναι κατά τη γνώμη μας μία πολιτική που δεν έχει απλά να κάνει με την ύπαρξη του μνημονίου και της τρόικα, δηλαδή δεν αποτελεί μια ελληνική ιδιομορφία. Αφορούν μέτρα που εφαρμόζονται στο σύνολο των χωρών - μελών της Ε.Ε., ανεξάρτητα αν βρίσκονται σε συνθήκες καπιταλιστικής κρίσης ή αναιμικής καπιταλιστικής ανάπτυξης, ανεξάρτητα αν έχουν υψηλό δημόσιο χρέος ή λιγότερο υψηλό, ανεξάρτητα εάν στις συγκεκριμένες χώρες υπάρχει μνημόνιο και έλεγχος από πλευράς της τρόικας ή όχι. Δηλαδή, αυτό επιβεβαιώνει ότι τα μέτρα αυτά που εφαρμόζονται συνολικά σε επίπεδο Ε.Ε. και όχι μόνο, αποτελούν τις αναγκαίες προσαρμογές σε συνθήκες βαθύτατου ανταγωνισμού, όξυνσης του καπιταλιστικού ανταγωνισμού, όχι μόνο με τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και την Ιαπωνία, αλλά και με τις νέες, καπιταλιστικού χαρακτήρα οικονομίες, οι οποίες προβάλλονται στο προσκήνιο και σχετίζονται ακριβώς με τη διασφάλιση από τη μεριά τους, δηλαδή, της Κίνας, της Ινδίας, της Βραζιλίας, πολύ φθηνού εργατικού δυναμικού. Άρα, ουσιαστικά αποτελεί μονόδρομο για το μεγάλο κεφάλαιο, για την αστική τάξη, τόσο στο σύνολο της ευρωπαϊκής όσο και στο κάθε κράτος - μέλος ξεχωριστά, η επίθεση, η συνέχιση και η κλιμάκωση της επίθεσης απέναντι στους εργαζόμενους στο όνομα ακριβώς της θωράκισης της ανταγωνιστικότητας και της καπιταλιστικής κερδοφορίας.

Εδώ υπάρχει ένα μεγάλο ερώτημα, αν υπάρχει εναλλακτική πρόταση απέναντι σε αυτή την πολιτική. Αν δηλαδή θα χρειαζόταν αντί για τη δημοσιονομική εξυγίανση να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στο αναπτυξιακό σκέλος. Αν δηλαδή αντί για περιοριστική πολιτική να έχουμε επεκτατική πολιτική. Όμως και στη μία και στην άλλη περίπτωση αυτή η συζήτηση δεν αφορά το με ποιο τρόπο θα ικανοποιηθούν οι λαϊκές ανάγκες, αλλά αφορά επιμέρους συμφέροντα τμημάτων του κεφαλαίου, τα οποία εξαιτίας ακριβώς της καπιταλιστικής κρίσης βλέπουν τη θέση τους να υποβαθμίζεται, να επιδεινώνεται λόγω ακριβώς και της ανισόμετρης εκδήλωσης αυτής της καπιταλιστικής κρίσης που αφορά συγκεκριμένους κλάδους της οικονομίας, είτε αφορά επιμέρους κράτη στα πλαίσια της Ε.Ε..

Μια τέτοιου είδους συζήτηση δεν πρόκειται να αναιρέσει ανεξάρτητα του μείγματος τον αντιλαϊκό χαρακτήρα της πολιτικής και των επιλογών της, δεν μπορεί να αλλάξει ουσιαστικά τον ταξικό χαρακτήρα αυτής της πολιτικής. Άλλωστε τα αποτελέσματα δεν χωράνε αμφισβήτηση και στις Ηνωμένες Πολιτείες που εφαρμόζεται ένα άλλο δείγμα πολιτικής οι κοινωνικές επιπτώσεις είναι οξύτερες μια και ως αποτέλεσμα αυτής της πολιτικής είχαμε να βαθύνουν ακόμη περισσότερο η κοινωνική ανισότητα στις Ηνωμένες πολιτείες Αμερικής. Και ο μόνος, ο οποίος βγήκε ωφελημένος από αυτήν την ανάκαμψη από το 2009 και μετά ήταν ένα πολύ μικρό τμήμα του πληθυσμού το 1% που ουσιαστικά συσσωρεύσε το σύνολο αυτής της ανόδου του Α.Ε.Π. στο επίπεδο Ηνωμένων Πολιτειών, αλλά αντίθετα το υπόλοιπο 98% είδε τη θέση του να επιδεινώνεται.

Αυτό μόνο και μόνο απαντά στο γεγονός ότι η αιτία των προβλημάτων ακριβώς δεν είναι ούτε το μείγμα διαχείρισης της καπιταλιστικής κρίσης ή τα αδιέξοδά, τα οποία προκύπτουν από την αστική πολιτική διαχείρισης, ούτε βεβαίως η αδυναμία ή όχι των κυβερνήσεων να εκτελέσουν τη συγκεκριμένη πολιτική. Η αιτία των προβλημάτων ακριβώς βρίσκεται στον ίδιο τον χαρακτήρα του κοινωνικοοικονομικού συστήματος του οποίου ζούμε, βρίσκεται δηλαδή στον εκμεταλλευτικό του χαρακτήρα όπου ουσιαστικά στο όνομα της θωράκισης του καπιταλιστικού κέρδους οδηγεί στο να θυσιάζονται καθημερινά η ικανοποίηση των λαϊκών αναγκών.

Από αυτή λοιπόν την άποψη εμείς το λέμε πολύ καθαρά ότι δεν μπορεί να αποτελεί διέξοδο η επιλογή του ενός ή του άλλου μείγματος προς όφελος του λαού, το αν θα διαπραγματευτούμε ή όχι ένα νέο κούρεμα ή μια νέα επιμήκυνση του δημόσιου χρέους από την άποψη ότι και το κούρεμα το ζήσαμε. Το 2012 έγινε ένα κούρεμα σε δύο φάσεις ύψους 126 δισεκατομμυρίων ευρώ, όμως το δημόσιο χρέος όχι μόνο δεν απομειώθηκε επί της ουσίας, αλλά συνεχίζει την ανηφόρα, ούτε βεβαίως η επιμήκυνση, η οποία θα οδηγήσει σε νέα μνημόνια, σε νέες δανειακές συμβάσεις.

Από αυτήν την άποψη βεβαίως ούτε μπορεί να αποτελέσει επιλογή κατά τη γνώμη μας πρόσφορη για τα λαϊκά στρώματα η υπόθεση της εξωτερικής ή εσωτερικής υποτίμησης. Το αν δηλαδή η φτώχεια και η εξαθλίωση θα μετριέται σε ευρώ ή ο κοινωνικός παραγόμενος πλούτος σε δραχμές τον οποίον τον υποθηκεύει το μεγάλο κεφάλαιο. Από αυτήν την άποψη λοιπόν η υπόθεση για μας της ανάπτυξης έχει άλλα χαρακτηριστικά γνωρίσματα και απαντά σε δύο βασικά ερωτήματα, στα οποία καμία πρόταση ούτε της κυβέρνησης ούτε της αξιωματικής αντιπολίτευσης μπορεί να δώσει πειστική απάντηση, αλλά και των υπολοίπων κομμάτων διαχειριστών του συστήματος. Ποια είναι αυτά τα δύο βασικά ζητήματα;

Πρώτον, γιατί υπάρχει μια τέτοια απόσταση ανάμεσα στις τεράστιες δυνατότητες οι οποίες υπάρχουν σήμερα εξαιτίας της ανάπτυξης των παραγωγικών δυνάμεων της προόδου της τεχνολογίας και της επιστήμης. Ανάμεσα λοιπόν σε αυτές τις δυνατότητες, τις οποίες υπάρχουν και στις συνθήκες διαβίωσης εκτεταμένων λαϊκών στρωμάτων, γιατί το όποιο μείγμα, το όποιο μοντέλο προβάλλεται στη σημερινή συζήτηση και στη συζήτηση η οποία γίνεται για το επόμενο χρονικό διάστημα δεν απαντά στη λογική και στο ερώτημα στο πώς θα αξιοποιηθεί το σύνολο των παραγωγικών δυνατοτήτων στη χώρα μας άρα το προσαρμόζει και το περιορίζει μόνο στο τομέα και στο ζήτημα των συγκριτικών πλεονεκτημάτων. Και στο πώς δηλαδή και με ποιο τρόπο επί της ουσίας αυτή η διαδικασία της ανάπτυξης και της παραγωγής νέου πλούτου θα οδηγηθεί στο να ικανοποιηθούν οι λαϊκές ανάγκες, το σύνολο των λαϊκών αναγκών με βάση το επίπεδο αυτό ανάπτυξης των παραγωγικών δυνάμεων και όχι απλά και μόνο στο να περιοριζόμαστε να επιστραφούν κάποιες από τις απώλειες που είχαν όλο αυτό το προηγούμενο χρονικό διάστημα.

Από αυτήν την άποψη η μόνη ρεαλιστική απάντηση στα βασικά αυτά ερωτήματα έχει να κάνει με την αμφισβήτηση της καπιταλιστικής ιδιοκτησίας, άρα την κοινωνικοποίηση τους, την αποδέσμευση από την Ε.Ε. και τη μονομερή διαγραφή του χρέους στα πλαίσια ακριβώς συνολικότερων ανατροπών σε επίπεδο εξουσίας, οικονομίας και κοινωνίας.

Νικόλαος Καραθανασόπουλος

Βουλευτής Αχαΐας

ΕΙΣΗΓΗΣΗ
ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΑΓΟΡΗΤΗ
ΤΟΥ ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ ΚΟΜΜΑΤΩΝ
«ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ»
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (ΜΙΜΗ) ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗ
ΒΟΥΛΕΥΤΗ Β' ΑΘΗΝΩΝ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Για τον Απολογισμό και τον Ισολογισμό του Κράτους οικονομικού έτους 2012

Του Ειδικού Αγορητή του Συνασπισμού κομμάτων «Ανεξάρτητοι Δημοκρατικοί Βουλευτές»

Δημήτριου (Μίμη) Ανδρουλάκη

Βουλευτή Β' Αθηνών

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η άποψή μου για τους προϋπολογισμούς έχει κατατεθεί αναλυτικά στη σχετική συζήτηση στη Βουλή και δεν θέλω να την επαναλάβω. Τις αποκλίσεις στις προβλέψεις τις έχουν επισημάνει άλλοι συνάδελφοι. Θα ήθελα να χαιρετίσω την ενισχυμένη παρουσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην Επιτροπή μας η οποία έχει μικρό αριθμό μελών.

Μακάρι, κύριε Πρόεδρε του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στη μεταμνημονιακή έστω Ελλάδα να προχωρήσουμε σε πραγματικά τρίχρονους προϋπολογισμούς, όπως θέλουμε όλοι, αλλά και σε προϋπολογισμούς αποτελεσμάτων.

Συμμερίζομαι αυτά που είπατε, ότι πρέπει να προχωρήσετε στον έλεγχο της απόδοσης των δαπανών –παράλληλα με τους προληπτικούς ελέγχους- και σε στόχους υψηλού ενδιαφέροντος, αντί να τρέχετε πίσω από καταγγελίες εδώ και εκεί. Θα ήθελα, όμως, να ξέρω το εξής: Έχετε αυτή τη στιγμή εσείς το ανθρώπινο δυναμικό και την τεχνική επάρκεια για να ανταποκριθείτε; Πέρα του ότι σας βοηθάει η Ευρώπη με την καθιέρωση των διεθνών ελεγκτικών προτύπων, με το ευρωπαϊκό κεκτημένο κ.λπ.. Αυτό δεν το έχω ξεκαθαρίσει μέσα μου.

Στο παρελθόν νομίζω ότι είχατε μεγάλες δυσκολίες. Έτσι δεν είναι; Και εν πάση περιπτώσει, θα ήθελα να μας περιγράψετε τα προσόντα που πρέπει να διαθέτουν οι ελεγκτές. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να διευρύνει το Ελεγκτικό Συνέδριο το φάσμα των ελέγχων. Μέχρι τότε θα είναι φέουδο – ταμπού οι αμυντικές δαπάνες; Γιατί υπήρξε de facto ανοχή στα σημεία και τέρατα αυτού του τομέα; Αναμένουμε τις πρότυπες και έξυπνες –μη γραφειοκρατικές- αξιολογήσεις των ελεγκτών στα νοσοκομεία και στην αυτοδιοίκηση. Και ελπίζω οριστικά να εκλογικεύσουμε τις εκτός πραγματικότητας κατά καιρούς προβλέψεις για τα ανείσπρακτα βεβαιωθέντα έσοδα, οι οποίες εκθέτουν Κυβερνήσεις και διοίκηση.

Κύριε Πρόεδρε, σε αυτή τη συζήτηση υπερίπταται ο Στουρνάρας πάντα. Είναι το μόνιμο πρόβλημα που έχουμε. Δεν ξέρω, αν ο Στουρνάρας θα μείνει ποτέ στην οικονομική ή στην πολιτική ιστορία της Ελλάδας - αυτό θα το ξέρουμε αργότερα – αλλά είπε μια φράση-κλειδί από αυτές που

μένουν, που συμπυκνώνουν το νόημα μιας εποχής και μιας πολιτικής προς την Ευρώπη. Όπως ο Παπανδρέου, υπό την πίεση των «σοφών» του, είπε τη φράση «λεφτά υπάρχουν», ο Στουρνάρας είπε την απόλυτη φράση, κατά τη γνώμη μου, που συμπυκνώνει όλο το πολιτικό πρόβλημα της Κυβέρνησης. Η φράση - σημειώστε τη - είναι: «Ξέχνα το, Γιάννη» από το Σόιμπλε. Άρα, εδώ τελειώνει η οποιαδήποτε αναθεωρητική διαδικασία, επαναδιαπραγμάτευση.

Ο Σόιμπλε οριοθετεί απολύτως τους στόχους του κύριου διαπραγματευτή, ο οποίος, όμως, έχει συναίνεση εκ των πραγμάτων του ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Θα έπρεπε, λοιπόν, ο Σαχινίδης να πει ρητά ότι δεν συμφωνεί με το «Ξέχνα το, Γιάννη!» και ο Γιάννης την ξέχασε. Δηλαδή τη μερική διαγραφή χρέους. Διότι εκλέχθηκε με ένα αναθεωρητικό πρόγραμμα, το οποίο, π.χ., προέβλεπε τη διεκδίκηση περιόδου χάριτος στην πληρωμή χρέους. Λίγο έως πολύ αυτή η Βουλή ήταν αναθεωρητική των δανειακών συμβάσεων. Έτσι εκλέχθηκε. Είχαμε, δηλαδή, συμφωνήσει όλοι, με διαφορές - ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α. κάπως πιο ριζοσπαστικά - ότι θα διεκδικήσουμε περίοδο χάριτος, ώστε οι εθνικοί πόροι για τέσσερα – πέντε χρόνια που πάνε στους δανειστές με μια μόχλευση να πάνε στις επενδύσεις. Και είναι μεγάλο το ποσό. Λέει ο Σαχινίδης «σχέδιο Marshall».

Να λοιπόν ένα σχέδιο Marshall, απλό σχέδιο Marshall που δεν σκοντάφτει σε κανένα συνταγματικό δικαστήριο της Γερμανίας. Αν πληρώνω 8 έως 6 δις και τα μοχλεύσω επί 3, έχω αμέσως ένα σχέδιο Marshall μέσω ενός Επενδυτικού Ταμείου. Ας μην θίξουμε το πώς ήρθε αυτό το ταλαίπωρο «επενδυτικό» στη Βουλή. Με αυτόν τον άθλιο τρόπο. Συρρικνώθηκε το νόημά του, ενώ θα μπορούσαμε πραγματικά να κάνουμε ένα σημαντικό επενδυτικό ταμείο, μια ιδιόρρυθμη αναπτυξιακή «τράπεζα».

Επίσης, λίγο έως πολύ όλοι συμφωνούσαν ότι πρέπει να προχωρήσουμε σε μια διαγραφή του χρέους ή ένα μείγμα διαγραφής χρέους – επιμήκυνσης και μείωσης επιτοκίου με πολλές παραλλαγές. Αυτό το πεδίο το έχει εγκαταλείψει ο Στουρνάρας και συνεπώς η Κυβέρνηση. Το έχει συρρικνώσει σε ένα προεκλογικό σχέδιο με ορίζοντα τριών - τεσσάρων μηνών, όπου τον Απρίλιο η Κυβέρνηση θα εμφανίσει και θα επιβεβαιώσει φαντάζομαι η Eurostat ένα πρωτογενές πλεόνασμα - μη βιώσιμο θεωρούν πολλοί, διότι ανά πάσα στιγμή μπορεί να έχουμε δημοσιονομική παλινδρόμηση λόγω του βάθους της ύφεσης - και να πάρει μια, καταρχήν, πολύ γενική υπόσχεση από την Ευρωζώνη ότι σε κάποιο άλλο χρόνο θα εξετάσουν μια διευκόλυνση όσον αφορά το χρέος, αλλά αυτό δεν σημαίνει δεσμευτικά τίποτα.

Ούτε οργανώνει η Κυβέρνηση τις συμμαχίες της πάνω σε μια αναθεωρητική-αναπτυξιακή ατζέντα σε αυτή την ανοιχτή πλαστική γεωμετρία των συγκλίσεων και των αντιθέσεων – αποκλίσεων στην Ευρωζώνη και στην παγκόσμια οικονομία, ώστε να πετύχει ένα αποτέλεσμα. Οριοθετείται με το «Ξέχνα το, Γιάννη!».

Κανείς μας δεν αγνοεί τις εύλογες ανησυχίες των φορολογουμένων των άλλων χωρών της Ευρωζώνης και μάλιστα των φτωχότερων. Αλλά ο Έλληνας Υπουργός Οικονομικών και ο Πρωθυπουργός μας θα πρέπει να τους εξηγήσει ότι μια ριζική απάντηση στην κρίση χρέους της Ευρωζώνης θα ωφεληθούν όλες οι οικονομίες, θα υπάρξει μια νέα δυναμική ανάπτυξη που θα μειώσει την ανεργία και θα αυξήσει τα εισοδήματά τους.

Αντίθετα ο κ. Στουρνάρας εμφανίστηκε ως εκπρόσωπος – συνήγορος του «Σλοβένου φορολογούμενου» για να εγκαταλείψει το αίτημα μιας μερικής απομείωσης του χρέους. Ουσιαστικά αυτό-εγκλωβίστηκε διαπραγματευτικά και μάλιστα στα σημερινά όρια ανοχής του Σόιμπλε, τα οποία όρια αποδέχθηκε πολλές φορές στο παρελθόν ότι είναι μεταθετά. Αυτό είναι το «ξέχνα το Γιάννη!»

Πραγματικά, λυπάμαι, διότι περίμενα πιο ενεργό ρόλο των εκπροσώπων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. σε αυτήν τη συζήτηση και στη διαπραγμάτευση με την Ευρώπη και όχι μια απολογία αυτών που έγιναν τα προηγούμενα χρόνια ή μια σιωπηλή –έστω και ξινή- συγκατάθεση στην τακτική Στουρνάρα, η οποία ενδεχόμενα εξυπηρετεί και την προσωπική του στρατηγική για μια άλλη κορυφαία θέση στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή στην Τράπεζα της Ελλάδος. Σ' αυτά συναινεί ή όχι το ΠΑΣΟΚ;

Το 2014, κύριοι συνάδελφοι, θα είναι μια πολύ δύσκολη χρονιά. Άλλωστε, ο ίδιος ο Ντράγκι, αγαπητέ κ. Σταϊκούρα, έσπευσε να διαφωνήσει με την υπερασπισιοδοξία του Μπαρόζο, λέγοντας ότι η κρίση δεν είναι πίσω μας, ότι οι πιστωτικές αγορές –παρά τη θετική μείωση του βασικού επιτοκίου- παραμένουν κατατεμαχισμένες, ο μηχανισμός μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής στην πραγματική οικονομία και ειδικά στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ότι μια ελληνική ή μια ιταλική ή μια ισπανική επιχείρηση δανείζεται το πολλαπλάσιο απ' ότι μια γερμανική, ότι έχει κόστος ενέργειας σημαντικό, ότι κερδίζουμε με τους μισθούς στην ανταγωνιστικότητα το χάνουμε από το κόστος ενέργειας και το κόστος χρήματος.

Άρα, λοιπόν, λίγο έως πολύ, τα κόμματα τώρα προσανατολίζονται για έναν ορίζοντα τεσσάρων ή πέντε μηνών. Άρα, το οικονομικό πρόβλημα μοιραία θα γίνει από το Μάιο ή τον Ιούνιο και ύστερα πολιτικό πρόβλημα, το ποιος κυβερνά και πώς και πώς διαπραγματεύεται. Μπαίνουμε, επομένως, σε ένα νέο κύκλο συζήτησης. Και σε μια νέα αβεβαιότητα. Στους οικονομικούς κινδύνους

προστίθεται το πολιτικό ρίσκο. Δεν σημαίνει ότι θα πρέπει να εγκαταλείψουμε τους ελέγχους και όλα αυτά που είπατε, κ. Πρόεδρε του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αλλά ξαναπάμε πάλι στο ευρύτερο πολιτικό ζήτημα.

Εμείς ψηφίζουμε κατά.

Δημήτριος (Μίμης) Ανδρουλάκης

Βουλευτής Β' Αθηνών